

Upravništvo. Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Seles-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180. Wlen št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Turčija in Francija

Včeraj je bila v Ankari podpisana zvezna pogodba med Francijo in Turčijo. Pogodba so tekla že jako dolgo in že ponovno se je poročalo, da razgovori ugodno napredujejo, pa da je v kratkem pričakovati pozitivnega zaključka. Vrh tega se je v načelu že bil sklenil sporazum med Veliko Britanijo in Turčijo, kar se je moglo po pravici smatrati za ugodno znamenje tudi glede pogajanj med Parizom in Ankaro. Potemtakem zares sklep sporazuma med obema državama ne pomeni presenečenja, a je seveda vendarle sprožil veliko zadovoljstvo tako v Franciji kakor v Turčiji ter pri vseh njenih zaveznikih.

Sporazum med Francijo in Turčijo obsega po dosedanjih poročilih pred vsem ureditev vseh vprašanj, ki so se še smatrala za nerešena ali vsaj ne dovolj v obojestransko zadovoljstvo urejena. Na prvo mesto spada poglavje o Hataju, o deželici, ki je bolj znana pod starim imenom Aleksandretskega sandžaka. To je ona deželica, za katero je bil odrejen plebiscit pred leti, da odloči, katera od narodnostnih skupin ima večino. Toda preden je mogla stvar dozoriti do glasovanja samega, so se Franciji sporazumeli neposredno s Turčijo, ki je reklamirala deželo zase; prepustili so Turkom v upravi prednost pred ostalimi. Že takrat se je smatralo, da pomeni to nekaj uvod v končno prepustitev Hataja v popolno turško last. Sedanji sporazum je zares izvršil te napovedi, pomeni tedaj nekako toliko ko dokončno zaključitev procesa, ki je bil že z dosedanjim razvojem dovolj jasno nakazan. Novo je pri tem, da se Turčija izjavlja povsem zadovoljeno z mejo napram Siriji ter da se v to smer slovesno odreka vsem nadaljnjim revindikacijam kakršnekoli vrste. Tako približno vsaj tolmačijo dosedanja poročila vsebino turško-francoskega sporazuma.

Turčija je s tem dosegla nov uspeh, ki je tudi na zunaj dobro viden. Saj pomeni zanj teritorialno pridobitev prav v onem sektorju, kjer je posebno ugoden dostop do Sredozemskega morja iz turške notranjosti, osebno v smeri od Armenije. To je že drugi uspeh Turčije v tem področju, zakaj Kemal se je bilo posrečilo, da je že v prvi dobi svoje slavne kariere, takoj v pričetku nacionalne turške obnove, dosegel teritorialno koncesijo od Francije, ki mu je prepustila Kilikijo ter pas ob sirijski meji, torej območje področje, v katerem se turški etnografski element meša z arabskim življenjem in kjer imajo velik delež tudi Armeni, ne glede na druge jezikovne in verske manjšine. Tudi v Hataju Turki niso v absolutni večini, so pa vsekakor daleč močnejši od vsake druge narodnostne ali verske skupine, kakršne tvorijo Arabci, Armeni, Alaviti itd.

More se pričakovati, da bo reakcija na turško-francoski sporazum v Siriji sami nekoliko neugodna, kakor je bila že ob priliki, ko se je opustila ideja plebiscita in se je samouprava Hataja prepustila turškemu prebivalstvu. Toda na resne komplikacije ni računati. Vzeti je tudi v poštev, da je Francija formalno samo mandatna oblast v Siriji in da ima vrh tega že dosedaj težave z arabskim nacionalizmom. Še pred leti je pod vplivom politike ljudske fronte francoska vlada sklenila sporazum s Sirijo, po katerem naj bi se po preteku treh let, po ratifikaciji seveda, Francija odrekla mandat, a Sirija postala povsem samostojna država po vzoru osamosvojitve Iraka. Toda v Parizu tega pakta niso nikdar ratificirali. Prvič zato ne, ker je ta čas režim ljudske fronte nehal, in drugič, ker se je celotna mednarodna situacija do temeljev spremenila in se je zlasti v vzhodnem Sredozemskem morju pokazala nevarnost, da bi samostojnost Sirije ne bila trajna. Kako se bo končno Francija izmotala iz te zagate in kako bo zadovoljila sirijski nacionalizem, ki slej ko prej zahteva izpolnitev sklenjenega in v sirskega parlamentu že ratificiranega pakta, to je še vprašanje, ki je še na dnevnem redu. le da so drugi bolj važni dogodki potisnili v ozadje. Tiče pa se te zadeve tudi sedanjemu turško-francoski sporazumu, ako je res v njem določba, kakor se poroča, da Francija ne bo nikdar pripustila, da bi kaka druga sila dobila mandat za upravo Sirije in da jo bo Turčija v tem podpirala.

Poleg tega reki bi lahko krajevnega značaja turško-francoskega sporazuma, je seveda tudi njegov mednarodni pomen, ki ga veže v celoto z ostalimi diplomatskimi akcijami. S sporazumom se je francoska pozicija v vzhodnem Sredozemlju nedvomno še utrdila in Turčija se je še bolj navezala na francosko-britanski blok.

Po najnovejših vesteh je bila istčasno s sporazumom o vseh nerešenih vprašanjih podpisana že tudi vojaška zveza o vzajemni pomoči, enaka zvezi med Turčijo in Anglijo.

ZVEZA MED FRANCIO IN TURČIJO PODPISANA

V Parizu je bila včeraj podpisana pogodba o vzajemni vojaški pomoči med Turčijo in Francijo, v Ankari pa pogodba o odstopu aleksandretskega sandžaka Turčiji

Pariz, 23. junija. br. Danes ob 11. je bila v Parizu svečano podpisana francosko-turška pogodba o vzajemni pomoči. Pogodba je po svojih osnovah in bistvenih določilih povsem enaka angleško-turškemu vojaškemu sporazumu. Naperjena je proti slehernemu napadalcu na teritorialno integralnost in življenjske interese ene ali druge pogodbenice države. Pogodbo sta v zunanjem ministstvu podpisala francoski zunanji minister Georges Bonnet in turški poslanik v Parizu Suad Davaz.

Istčasno je bila v Ankari svečano podpisana pogodba, s katero je urejeno vračanje aleksandretskega sandžaka, odnosno pokrajine Hataj, kakor se navaja v pogodbi. Francoska vlada je pokrajino Hataj odstopila Turčiji. Turška vlada se je v okviru pogodbe obvezala, da bo zajamčila vsem manjšinam v pokrajini Hataj svobodni narodnostni in kulturni razvoj. Obenem je podala tudi jamstva za neodvisnost sosedne Sirije.

Pogodba obsega prav za prav več dokumentov, in sicer protokol z dvema prilogama, zapisnik o poteku pogajanj, v katerem se navajajo natančna tolmačenja posameznih pogodbenih določil in dve pismi obeh vlad. Vse dokumente sta podpisala turški zunanji minister Saradzoglu in francoski poslanik v Ankari Massigli.

Bonnet o pomenu pogodbe

Pariz, 23. junija. AA. (Havas) V zvezi z današnjim podpisom turško-francoske pogodbe je podal zunanji minister Bonnet »Intransigeant« izjavo, v kateri pravi med drugim: Turško-francoska pogodba, ki smo jo danes podpisali, pomeni srečen rezultat pogajanj in utrditev prijateljskega razmerja med obema državama. Pogodba je obenem tudi dragocen prispevek za konsolidiranje razmer v vzhodnem delu Sredozemlja. Podobno kakor pred kratkim sklenjena pogodba med Turčijo in

Veliko Britanijo, je tudi turško-francoska pogodba temelj za nadaljnje plodovito sodelovanje in poročstvo za mir.

Pariz, 23. junija. d. Oficiozni »Temps« poudarja, da je francosko-turška pogodba velikega pomena tudi za nadaljnji razvoj na Balkanu. Dejstvo, da se je postavila Turčija iz skrbni za svoje lastno varstvo in ohranitev ravnotežja v enem za Turčijo najvažnejših pasov na stran zapadnih velevalst, tvori z zvezami Francije in Anglije s Poljsko najvažnejši element za razvoj mednarodnega položaja. Za Nemčijo pomeni ta pogodba, da bi se morala bojevati na več frontah, da Italijo pa izgubo hegemonije v vzhodnem Sredozemskem morju. Poljska in turška karta sta aduta, ki sta jih totalitarni velesili končno izgubili.

Rim: Pakt je naperjen proti Italiji

Rim, 23. junija. w. Vsi italijanski listi se bavijo s podpisom francosko-turškega pakta o medsebojni pomoči in naglašajo, da je ta pakt očito naperjen proti Italiji. »Popolo di Roma« piše, da to dejstvo v

Rimu ni izzvalo nobenega presenečenja, ker je Rim že več let znana bojazen Turčije pred Italijo. Kar pa se tiče priključitve aleksandretskega sandžaka Turčiji, je to postopanje po mnenju rimskih krogov protipravno. Aleksandretski sandžak ni pripadal Franciji, nego ji je bila poverjena samo mandatna uprava. Odcepitev sandžaka, ki ima pretežno arabsko prebivalstvo, po mnenju italijanskega tiska ne bo pustila Arabcev ravnodušnih, ker je postalo s tem očito, da je po Kemalu Atatürku reorganizirana Turčija začela zopet voditi svojo staro politiko zatiranja Arabcev.

Neugoden odmev v Nemčiji

Dunaj, 23. junija. o. Ob priliki današnjega podpisa francosko-turške pogodbe v Parizu in Ankari nemški listi ostro napadajo Turčijo, Egipt, Francijo in Anglijo. Pravijo, da sta Turčija in Egipt tako kratkovidna, da ne vidita, kako spravljata s to pogodbo v nevarnost obstoj svojih lastnih držav. Nemški listi opozarjajo Turčijo in Egipt, da bosta prišla pod kontrolo Anglije in morda tudi Rusije, kar bo zanju zelo nevarno.

Nezaupanje je vzrok zastoja v Moskvi

Rusija zahteva, da morajo biti medsebojne obveznosti že v naprej določene do vseh podrobnosti — V Nemčiji računajo z neuspehom moskovskih pogajanj

London, 23. junija. z. Po sodbi nevtralnih opazovalcev dokazuje potek pogajanj v Moskvi, da ruska vlada Angliji še vedno ne zaupa; zaradi tega zahteva do podrobnosti točno precizirane obveznosti glede jamstva za baltičske države in glede funkcioniranja avtomatske medsebojne pomoči v primeru kakega napada. Dopsnik »Daily Telegraph« v Moskvi, ki je vedno naglašal, da je napaka smatrati ugovore Kremlja zgolj za manevar, ponovno potrjuje, da nesoglasja, ki so se pokazala pri pogajanjih v Moskvi, niso umetno izzvana, marveč slone na stari bojzani moskovske vlade, da bi mogla nasesti kakemu diplomatskemu triku Anglije. V Moskvi ne morejo razumeti, zakaj se angleška vlada, ki vodi usodo tolikih narodov, tako brani jamstva za nedotakljivost baltičskih držav in ostalih sosedov Sovjetske Rusije. Londonski uradni krogi, ki so bili tudi po odhodu Stranga v Moskvo v svojih komentarjih glede moskovskih razgovorov vedno zelo rezervirani, so pa slej ko prej prepričani, da bodo pogajanja v Moskvi končno vendarle dovedla do pozitivnega rezultata.

Pariz, 23. junija. z. V merodajnih pariških krogih kljub očitnemu razočaranju nadm dosedanjim potekom pogajanj v Moskvi še vedno ne dvomijo v končni sporazum. V pariških krogih imajo razumevanje za zahteve Rusije, prav tako pa tudi popolnoma razumejo opreznost Anglije. Smatrajo pa, da so ruske zahteve mnogo manj nevarne, kakor pa bi bil nevaren za nadaljnji razvoj dogodkov neuspeh moskovskih pogajanj. Nevarnost vojne zaradi Gdanskega smatrajo v Parizu zopet za zelo akutno in so prepričani, da pri vsem odporu Poljske in kljub avtomatični pomoči Anglije in Francije edino jasno stališče Rusije lahko prepreči vojno. Dejstvo, da je smatrala nemška vlada sedanji trenutek za primeren, da pošlje v Moskvo svojo gospodarsko delegacijo in da ponudi Rusiji obsežne kredite, smatrajo v Parizu kot dokaz, kako zelo računajo v Berlinu z možnostjo neuspeha pogajanj Rusije z Anglijo in Francijo ter celo z možnostjo znatnega poslabšanja odnošajev med Moskvo in zapadnima velesilama.

Nova angleška navodila Strangu

London, 23. junija. AA. »Times« komentirajo v današnjem uvodniku pogajanja, ki se vodijo v Moskvi, ter pravi, da v Londonu ne jemljejo tragično izjavo, ki jo je včeraj izdala agencija Tas. Pred in po razgovoru, ki ga je imel sir William Seeds, angleški veleposlanik v Moskvi, z Molotovom, je stopil v stik z zunanjim ministrom v Londonu, medtem ko je Molotov stopil v zvezo s Kremljem. Obstaja upanje, da bodo v najkrajšem času odstranjene vse ovire. »Daily Mail« in »Daily Express« poročata, da je angleško zunanje ministrstvo dalo voditeljem pogajanj v Moskvi nova navodila za nadaljevanje pogajanj in odstranitev težkoč.

Rim, 23. junija. AA. Stefani poroča iz Londona, da je lord Halifax poslal snoči nova navodila angleškemu veleposlaniku v Moskvi zaradi nadaljevanja pogajanj s Sovjetsko Rusijo. »Daily Mail« piše da se je Molotov upri temu, da bi vnesli klavzulo, ki predvideva posvetovanje med državami — podpisanci, preden bi bila dana vojaška pomoč državam, ki so dobila jamstva. Kakor se zdi, je to klavzulo predlog London Moskvi po želji Pariza, ki je prej bolj naglašal načelo avtomatske vojaške pomoči. Kakor piše »Daily Mail« se je več angleških ministrov izrazilo, da je treba vnesti to klavzulo o posvetovanju. Na drugi strani »Daily Express« pravi, da francoski zunanji minister Bonnet ni bil obveščen o tej spremembi in da je za-

radi tega dal izjavo, v kateri je potrdil prepričanje, da je sporazum praktično že dosežen.

Nemške informacije

Berlin, 23. junija. w. Listi poročajo iz Pariza, da je novi zastoj v moskovskih pogajanjih izzval v Parizu veliko vznemirjenje in dal povod za ostro kritiko francoske zunanje politike. Francoska javnost je šele iz londonskega tiska izvedela za moskovski komunik, po čemur sedaj Bonnetu, da je Havas zamolčal ta komunik po navodilu zunanjega ministristva. Po berlinskih informacijah se v Parizu boje, da so pogajanja z Rusijo že do skrajnosti kompromitirana in da tudi če pride končno do sporazuma, to ne bo imelo takega vpliva na mase, kakršnega bi si želela francoska vlada.

Iz Londona poročajo nemški listi, da je angleška vlada poslala Strangu zopet nova navodila. O včerajšnjih razgovorih v Moskvi ni v Londonu nobenih zanesljivih vesti, pač pa so danes zopet napovedovali, da bo Chamberlain v začetku prihodnjega tedna objavil v spodnji zbornici, da je sporazum sklenjen. To vest potrjuje tudi »Star«, ki velja za osebno glasilo zunanjega ministra.

Zunanjepolitična seja francoske vlade

Pariz, 23. junija. w. Jutri dopoldne se bo sestel ministrski svet pod predsedstvom predsednika republike. Seja bo posvečena izključno zunanje političnem vprašanju. V zvezi s tem je imel danes Daladier dolg razgovor z zunanjim ministrom Bonnetom. Razpravljala sta zlasti o stanju pogajanj v Moskvi in o položaju na Daljnem vzhodu.

Chamberlain bo govoril danes v Cardiffu

London, 23. junija. br. Predsednik vlade Chamberlain je odpotoval v Cardiff, kjer bo imel jutri pomemben političen govor. Snoči je bil v avdient pri kralju, ki je trajala skoraj dve uri.

Halifaxove konference

London, 23. junija. br. Zunanji minister lord Halifax je imel danes popoldne daljši razgovor s francoskim poslanikom Corbinom in takoj zatem z ru kim poslanikom Majskim.

Ruske vojne ladje na obisku v Angliji

London, 23. junija. d. Kakor poroča »Daily Telegraph«, so se zasedale, na potu iz Leningrada v Vladivostok, v pristanišču v Plymouthu štiri ruske vojne ladje, ki ostanejo tamkaj več dni. Neki angleški krontreadmiral, kakor tudi člani ruskega veleposlaništva v Londonu so včeraj izmenjali vljudnostne obiske na ladjah.

Danski zunanji minister odpotoval v Berlin

Kopenhagen, 23. junija. AA. Uradno poročajo, da je danski zunanji minister Munich, ki se mudi v Švic, odpotoval v Berlin, kjer bo imel razgovore z nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom.

Grška kraljevska rodbina odpotuje v Italijo

Benetke, 23. junija. AA. Grški kralj Jurij, prestolonaslednik Pavle in njegova soproga Friderika, princesa Katarina ter člani spremstva prispejo v sredo z jahto »Hellas« v Benetke. Istega dne prispe v Benetke grški poslanik pri Kviralu in italijanska uradna delegacija.

Kriza zaradi Gdanske lahko izbruhne vsak hip

Pesimistična presoja v francoskih političnih krogih Vpliv kitajskih dogodkov in moskovskega zavlačevanja

Pariz, 23. junija. d. Tukajšnji dobro poučeni krogi vidijo v Gdanku še vedno glavno ognjišče neposredne nevarnosti. Po zadnjih Göbbelsovih govorih, zlasti po njegovem včerajšnjem govoru v berlinskem stadionu nihče več ne dvomi, da so v Berlinu odločeni, priključiti Gdansk k rajhu. Kar je slišati s pristojnih nemških strani, kaže jasno na to, da so tamkaj slej ko prej trdno prepričani, da bo dobila Nemčija Gdansk ne da bi prišlo do vojne. To naziranje smatrajo pariški politični krogi za najbolj vznemirjajoč moment, ker so v nasprotju z Berlinom prepričani, da bi aneksija Gdanske pomenila vojno, če bi se izvedla brez pristanka Poljske. Göbbels v govorih ni določil roka za okupacijo Gdanske. Znano je tudi, da zna biti Hitler tudi potrpečljiv. A to ne vpliva pomirjevalno, ker pomeni le, da je iniciativa izključno v nemških rokah in da si Berlin lahko izbere trenutek, ki bi se mu zdel najbolj ugoden. Uresničenje Göbbelsovih napovedi, ki so v bistvu le ponovitev tega, kar je proglasil že Hitler sam v svojem zadnjem govoru pred rajstagom, more priti o mnenju pariških političnih krogov čisto nenadoma, lahko pa se tudi še nekaj časa zavleče.

Vse vesti z Berlina se strinjajo v tem, da tudi v Nemčiji nihče ne dvomi, da je priključek Gdanske siguran in le še vprašanje časa. Enako mnenje vlada tudi v Gdanku samem. Čeprav propagandni minister ni imenoval glede priključitve določenega časa, smatrajo narodni socialisti v Gdanku oba govora nemškega propagandnega ministra za jasno obljubo Nemčije, da bo zastavila ves svoj diplomatični in če potrebno tudi vojaški vpliv, da doseže priključitev Po splošnem v Nemčiji razširjenem mnenju zaradi tega ne bo prišlo do svetovne vojne, temveč bodo zapadne velesile v zadnjem trenutku popustile in ne bodo zagrabile za orožje.

Mnogi pariški krogi se boje, da bi znali dogodki na Kitajskem in posebej še zavlačevanje moskovskih pogajanj pospešiti izbruh akutne krize. Tako položaj na Daljnem vzhodu kakor neumljivo zadržanje sovjetske vlade po mnenju teh krogov le še utrjuje nemške činitelje v prepričanju, da zapadni velesili zaradi Gdanske ne bosta šli v vojno. Tako bi se utegnili zgoditi, da bo prav kmalu nastopil trenutek, ki se bo zdel v Berlinu pripraven za izvedbo gdanskih načrtov.

Nemške polemike proti Bonnetu

Dunaj, 23. jun. o. Današnji listi komentirajo zelo ostro govor francoskega zunanjega ministra Bonnetu v zunanje-političnem odboru francoskega parlamenta. Kakor pravijo nemški listi, je Bonnet v svojem govoru napovedal, da bo ob koncu junija ali v početku avgusta nastala huda mednarodna kriza v zvezi z gdanskim vprašanjem. Pristavil je, da sta Francija in Anglija odločeni z vsemi silami podpreti Poljsko, če bo napadena. Nemški listi pravijo, da če postavlja kak minister, ki mora biti bolj informiran, kakor kdorkoli drugi, tako prognozo, potem noče doseči ničesar drugega kakor to, da bi zbudil med množico fatalistično razpoloženje, da je vojna neizogibna.

Odmev Göbbelsovega kresnega govora

Berlin, 23. junija. z. Berlinski inozemski diplomatski krogi pripisujejo velik pomen govoru, ki ga je imel propagandni minister Göbbels na kresovanju v Berlinu. V tem govoru vidijo izraz želje po pospešeni rešitvi gdanskega in koridorskega problema. Göbbels nemških zahtev tokrat ni naslovil samo na Poljsko, temveč jih je označil za mednarodno vprašanje.

Nemški listi na naslov Anglije

Berlin, 23. junija. AA. DNB: »Deutsche Allgemeine Zeitung« objavlja članek »Nezadovoljstvo za Veliko Britanijo« in pravi med drugim: »Razvoj položaja od dne, ko je angleški ministrski predsednik Chamberlain izjavil, da bo vsekakor povabil tudi Sovjetsko Rusijo k sodelovanju v »fronti miru«, pa vse do sedanjega trenutka pomeni resno lekcijo. Moskva diktira, Velika Britanija pa mora popuščati, če ne želi, da bi delo vojaškega obkoljevanja propadlo. Toda sovjeti niso niti malo razpoloženi zato, da bi hodili v vojno za demokracije države, če jim te države ne bodo dale svobodnih rok. Velika Britanija na ta način ne vidi nobenih koristi od zveze s Sovjetsko Rusijo. Nemčija je vedno priznavala zgodovinsko delo britanskega cesarstva. Toda danes moramo ugotoviti, da Velika Britanija hoče za vsako ceno rešiti svoj evropski prestiž, pa čeprav Nemčija nikdar ni mela namena izzvati kak spor z Londonom. Velika Britanija se bori trdoživno proti sami naši dobi, iz tega boja pa dozdaj ni izšel nihče kot zmagovalec.«

»Völkischer Beobachter« pa piše: »Velika Britanija si je mislila, da bo Sovjetska Rusija pripravljena sodelovati pri vsakem manevru obkoljevanja. V Londonu so bili pripravljeni nuditi Moskvi protisluge na škodo tretjih. Moskva pa je pokazala svoje stališče in Velika Britanija je v tem trenutku uvidela, kaj je storila. Politika Velike Britanije je istočasno pokazala svoje pravo lice, kar se tiče jamstev. V takšnem položaju so bili Angleži presenečeni zaradi incidentov, ki so se pripetili v Tiencinu. Kremelj je izkoristil priliko in zahteval jamstva za Daljni vzhod. Glavne

države, ki vodijo politiko obkoljevanja, so se na mah znašle med dvema ognjema. Nekaj bo treba storiti: ali popustiti Sovjetski Rusiji, ali pa odreči jamstva.«

Posebna gospodarska pogajanja Anglije z USA

London, 23. junija. AA. Na današnji seji spodnjega doma je podal minister Stanley pojasnil o gotovih posenih gospodarskih pogajanjih med Veliko Britanijo in Zedinjenimi ameriški državami. Med drugim je dejal, da potekajo pogajanja o sodelovanju Velike Britanije in USA z namenom, da bi se v Veliki Britaniji za primer vojne nakopile čim večje rezerve bombaz iz USA, v Zedinjenih ameriških državah pa čim večje zaloge surovega kavčuka iz posameznih angleških posesti. Pogajanja gredo h koncu in ni izključeno, da bo ameriški veleposlanik že v kratkem podpisal sporazum.

Angleži bodo gradili novo luko v Carigradu

Carigrad, 23. junija. AA. Minister za javna dela je povabil angleške strokovnjake, naj pregledajo carigrasko luko ter določijo prostor za gradnjo nove luke.

Poziv Paderewskega k obrambi domovine

Variava, 23. junija. o. Slavni pianist Paderewski, prvi predsednik poljske republike, je izdal proglas, v katerem poziva vse Poljake k prostovoljnemu prispevkom za obrambo domovine.

Milijarde za javna dela in vojsko v Ameriki

Doslej največji izdatki za narodno obrambo — Nova posojila drugim državam

Washington, 23. junija. br. Prezident Roosevelt je danes objavil podrobnosti gospodarskega programa za prihodnjih 7 let, po katerem je določenih 3.860 milijonov dolarjev izdatkov. Še v letu 1939-40 bo izdanih v okviru tega programa 870 milijonov dolarjev. Ameriška vlada bo v tem času poskrbela tudi za emisijo 6 vrst raznih kratkoročnih in dolgoročnih posojil za druge države. Večinoma se gospodarski program nanaša na javna dela v Zedinjenih državah.

Ameriški reprezentančni dom je danes odobril dodatne kredite za narodno obrambo v znesku 292 milijonov dolarjev. Predlog, da bi se maksimalna produkcija vojaških letal za državo zmanjšala na 5.500 letal, je bil odklonjen.

Zanimivo je, da je ameriški parlament v teku svojega sedanjega zasedanja pristal že na 1.782 milijonov dolarjev izdatkov za ameriške vojne sile. Taka vsota v mirnem času še nikoli ni bila dosežena.

Kralj Jurij VI. o vtisih svojega potovanja po Ameriki

London, 23. junija. AA. (Reuter) Na današnjem slavnostnem kosilu je londonski župan pozdravil v imenu prestolnice kralja Jurija in prebral tudi brzojavko kanadskega ministrskega predsednika Mackenzie Kinga.

Kralj Jurij VI. se je zahvalil županu za pozdrav ter v izbranih besedah podal svoje vtise s potovanja. Njegovo potovanje predstavlja novo in srečno skušnjo v angleškem imperiju, ker je bil prvi vladajoči angleški kralj, ki je obiskal kako državo onstran Atlantskega morja in države, ki skupno z Veliko Britanijo tvorijo britanski imperij. Eden prvih in obenem najgloblji vtis je bila ugotovitev, da čustva vsakega posameznika še vedno pomenijo najmočnejši čimbenik, ki vpliva na razvoj dogodkov v svetu. Je nekaj, kar je nad vsemi narodi, in to je skupna zavest o solidarnosti človeškega rodu. Mislim, da ta zavest ni bila nikjer močnejše razvita kot na celini, ki sem jo imel priliko obiskati.

Na potovanju me je navdušilo tudi spoznanje, da smo tudi mi na teh otokih dosti prispevali k razvoju zavesti o solidarnosti človeškega rodu.

V nadaljnjem svojem govoru je angleški kralj dejal, da je v Kanadi videl mnogo lepih in občudovanja vrednih pojavov. Prepričan se je, da skupnost med Veliko Britanijo in Kanado ne obstoji samo na skupni angleški kroni, temveč tudi na pametnih moralnih in pravnih tvorbah, ki so angleškega porekla in ki so se v teku stoletja še dalje razvijale in izpopolnjevale v angleškem duhu. Te ustanove se razvijajo še nadalje po pravilni poti, ker sone na trdnem temelju neomajne angleške vere v svobodo in pravico. Ti pojmi svobode in pravice za vse pomenijo mnogo več kot najslavnejši uspehi naše velike zgodovine, mnogo več kot največje kulturne pridobitve narodov angleškega materinskega jezika, več kot največja dela naših velikih mojst.

Priprave za obrambo Hongkonga in Singapura

Francosko-angleška vojaška konferenca v Singapuru Amerika naj bi dala na razpolago svoje pomorske in letalske baze na Filipinih

Singapur, 23. junija. AA. (Reuter). Med angleškimi in francoskimi vojaškimi strokovnjaki je že dosežen sporazum o vseh bistvenih vprašanjih. Pri dosedanjih razgovorih je igralo glavno vlogo vprašanje obrambe Hongkonga. Strokovnjaki so bili soglasno mnenja, da bi morala Hongkong z ozirom na izpolnjene utrube v primeru vojne dolgo vzdržati obleganje. Prav tako so si bili udeleženci konference edini v tem, da bi angleško-francoske sile na Daljnem vzhodu v primeru vojne mogle držati v šahu nasprotniki in mu prizadejati hude izgube vse dotlej, dokler ne bi pripela pomoč iz Evrope. V Singapuru so izvedli vse priprave za koncentracijo zelo močnih pomorskih oddelkov v pristanišču za primer vojne. Udeleženci konference v Singapuru so z velikim zanimanjem sprejeli poročilo, da bo največji del pomorskih sil Zedinjenih ameriških držav do nadaljnjega zbran v Tihem Oceanu. Stavka domačih delavcev, ki so zaposleni pri graditvi singapurskih utrob, je prenehala. Izbruhnila je zaradi tuje politične agitacije.

Na konferenci so ventilirali tudi že vprašanja o pritegnitvi Zedinjenih držav k skupni vojaški akciji, ki bi postala eventualno potrebna glede na sedanji razvoj dogodkov na Kitajskem. Generalna štaba obeh velebil bosta svetovala francoski in angleški vladi, da poskusita vplivati na vlado Zedinjenih držav v tem smislu, da bi stavila njunim vojnim silam na Daljnem vzhodu predvsem na razpolago svoje pomorske in letalske baze na Filipinskih otokih.

Razen o skupni akciji vojaških sil na kopnem, na morju in v zraku, so razpravljali tudi o jamstvu za Siam. Francija in Anglija sta baje pripravljene, da podata tako izjavo v korist omenjene države.

Položaj v Tiencinu

London, 23. junija. br. Položaj v Tiencinu se slej ko prej ni v ničemer spremenil. Japonske pomorske oblasti so postale sicer v kontroli nad tujimi ladjami na reki Peihu nekoliko bolj popustljive, zato pa so prišle na drugi strani vse strožje izvajati ukrepe na mejah koncesij, kjer sedaj natančno preiskujejo ne le vse angleške dr-

žavljanke, ki prihajajo iz koncesij, ali prihajajo v nje, nego tudi druge tujce. Tako so se morali danes postaviti v vrsto onih tujcev, ki jih japonski policijski in carinski organi pregledujejo, tudi nekateri nemški državljani.

V angleški spodnji zbornici je danes popoldne Chamberlain podal nekaj novih izjav o tiencinskih incidentih. Predvsem je sporočil, da je zunanji minister lord Halifax japonskega poslanika v Londonu Šigemica pozval v zunanje ministrstvo v zvezi s protipravnim postopanjem z angleškimi državljani na mejah tiencinske koncesije. Ne dvomim, je dejal Chamberlain, da bo zunanji minister japonskemu poslaniku jasno predložil, kako Angleži mislijo o tem nedopustnem in žaljivem japonskem ravnanju z našimi ljudmi.

V poznih popoldanskih urah se je lord Halifax v resnici sestal s poslanikom Šigemicom.

Po poročilih iz Svatova pa so Japonci očitno opustili izpolnitev svojih včerajšnjih groženj. Štiri angleške in ameriške vojne ladje so se zmerom usidrale v svatovski luki. Danes je zastopnik japonskih vojaških oblasti izjavil, da so bile včeraj postavljene japonske zahteve mišljene le bolj kot prijateljski poziv.

Za represalije še ni čas

London, 23. junija. AA. (Stefani). Neki laburistični poslanec je na današnji seji spodnjega doma Chamberlaina vprašal, zakaj Velika Britanija ni začela z represalijami proti Japoncem. Chamberlain je odgovoril, da še ni čas za izvajanje represalij.

Ruska letala nad mandžurskim ozemljem

London, 23. junija. AA. Reuter poroča iz Tokia, da je bilo objavljeno v Tokiu utrdeno poročilo japonskega glavnega poveljništva v Kvangsungu, v katerem se poroča, da je včeraj ob 16. uri 150 sovjetskih letal letelo nad ozemljem Mandžukua nad jezerom Burnor. Japonsko letalstvo je takoj stopilo v borbo s sovjetskimi letali, pri čemer je bilo sestreljenih 49 sovjetskih letal. Japonci so izgubili samo pet letal.

Letalski razgovori med Nemčijo in Italijo

Berlin, 23. junija. br. Maršal Göring je povabil državnega podtajnika italijanskega letalskega ministrstva generala Vallea v Berlin na razgovore o organizaciji tesnejšega sodelovanja letalskih sil obeh držav. General Valle je vabilo sprejel in bo prišel z letalom že jutri dopoldne v Berlin. Njegov obisk bo trajal več dni.

Podkarpatska Rusija dobi avtonomijo

Budimpešta, 23. junija. AA. Madžarska vlada je izdala uredbu, s katero se ureja uprava Karpatske Rusije. Ureditev uprave je začasna ter se bo definitivno uredila zakonodajnim putem v skladu z načeli avtonomije. Šef države bo imenoval na predlog predsednika vlade komisarja za Podkarpatsko Rusijo. Poleg komisarja bo imenoval visoki svetnik s sedežem v Užhorodu. Za vprašanja, ki se nanašajo na Podkarpatsko Rusijo bo ustanovljena posvetovalna komisija, ki bo štela osem članov. Uradni jezik bo madžarščina in ruščina. Prošnje oblastem in članom vlade bodo lahko napisane v ruščini ter bodo priložili odgovore sprejemali istotako v ruščini.

Kralj v Tivtu

Kotor, 23. junija. p. Nj. Vel. kralj je danes napravil s svojim motornim čolnom »Ajskulo« izlet iz Miločera v Tivat v Kotskem zalivu. Kralj sam je sedel pri krmilu in vozil z brzino 60—70 km. Ljudje so ga povsod, kjerkoli so ga spoznali, navdušeno pozdravljali, viharne manifestacije pa so se razvile zlasti v Boki Kotorški, kjer se je v hipu zvedelo za njegov obisk.

Beležke

Spominska proslava ob 10-letnici smrti dr. Žerjave

V torek 24. t. m. bo poteklo 10 let, odkar je toliko prežgadol umrl veliki voditelj naprednih Slovencev dr. Gregor Žerjav. Na predvečer desetletnice, v ponedeljek, bo Zveza kulturnih društev v Ljubljani, ki jo je dr. Žerjav ustanovil in ji bil prvi predsednik, priredila v počastitev njegovega spomina žalno svečanost v veliki dvorani Zveze. Spored se bo začel ob pol 9. zvečer in bo obsegal tri točke. Pevsko društvo Sava bo pod vodstvom svojega pevovodje G. Venturinija zapelo za uvod Jenkovo »Moliteve«, za zaključek pa Venturinijev »Očenaš«. Spominski žalni govor bo imel docent dr. Stojan Bajič.

Zveza kulturnih društev vabi na spominsko svečanost vse Ljubljance, ki so cenili in spoštovali velikega pokojnika.

Glasi dr. Mačka o stanju priprave za sporazum

»Hrvatski dnevnik« piše o vesteh raznih inozemskih listov in radijskih postaj, ki so se potem razširile potem tudi pri nas, da se namreč nahajamo tik pred zaključkom sporazuma med Hrvati in Srbi in pred imenovanjem koncentracijske vlade. Glavno glasilu dr. Mačka pravi o teh vesteh:

»Nikakih konkretnih dejstev ni, iz katerih bi bilo mogoče sklepati, da bo nastopila nova vlada, ki bi izvajala srbsko-hrvatski sporazum. Gotovo je samo to, da HSS ne bo sodelovala v nobeni vladi, dokler ne bo sklenjen sporazum. Kar se pa tiče sporazuma samega, se more reči le to, da stoji vsa zadeva prav tam, kjer je stala 24. aprila, ko sta se po znanem komunikativno razšla dr. Maček in predsednik vlade Dragiša Cvetković po razgovoru v Zagrebu. Prav tako so netočne vesti nekaterih tujih listov in radijskih postaj, da je sporazum že podpisan ali da bo v kratkem podpisan. S tem pa seveda ni rečeno, da do sporazuma med Hrvati in Srbi ne bo prišlo. Eno je verovati v sporazum, drugo pa je pisati in govoriti, da je sporazum že gotov, odnosno, da bo podpisan v nekaj dneh in da se bo kmalu pričelo z njegovim izvajanjem.«

Opozicijska konferenca v Beogradu

Včeraj popoldne ob 11. so se pri Miši Trifunoviću v Beogradu sestali zastopniki vse opozicije razen HSS. Konferenco je vodil domačin. Od SDS so bili na konferenci Večeslav Vilder, Srdjan Budisavljević in Sava Kosanović, od JNS Jovo Banjanin, dr. Albert Kramer in Bogoljub Jevtić, od radikalov poleg Trifunovića še dr. Ninčić, od zemljoradnikov dr. Milan Gavrilović in dr. Čubrilović, od demokratov pa Milan Grol in Božidar Vlačić.

Uvod dopoldanske seje je bil posvečen komemoraciji zemljoradniškega voditelja Joce Jovanovića. Nato so razpravljali o političnih vprašanjih. Popoldne ob 17. se je konferenca nadaljevala in trajala do večera.

Narodni poslanec HSS profesor Čajković je bil danes v družbi Božidarja Vlačića pri Ljubi Davidoviću.

Dr. Milan Gavrilović predsednik zemljoradnikov

Zemljoradniški klub je imel, kakor nam poročajo iz Beograda, včeraj popoldne sejo, o kateri je bil izdan naslednji komunikat:

»Klub je zvest poslednji želji nepozabnega voditelja zemljoradniškega pokreta brata Jovana Jovanovića sklenil nadaljevati akcijo med ljudstvom pod vodstvom novega predsednika stranke dr. Milana Gavrilovića, ki je avtomatsko stopil na čelo pokreta za realizacijo zemljoradniških idealov. Nobena zapreka ne bo zadržala zemljoradniškega pokreta pri njegovem delu in v njegovi borbi.«

Zaton

Stojadinovićeve zvezde

V Beogradu so imeli v četrtek zvečer izredno skupščino krajevne organizacije JRZ za topičerski mestni okraj. Predsednik te organizacije je bil sam šef JRZ dr. Milan Stojadinović. Na sedanjem obnem zboru pa njegovi pristaji niti niso nastopili z lastno kandidatno listo, temveč je bilo soglasno izvoljena lista z ministrom Jevrem Tomićem kot predsednikom. Poleg tega je ta organizacija izvolila za častnega predsednika še predsednika vlade Dragišo Cvetkovića.

Tako je izgubil dr. Milan Stojadinović že tri predsedniške mesta v JRZ: mesto predsednika banovinskega odbora JRZ za zetsko banovino, mesto predsednika beograjskega centralnega mestnega odbora JRZ in sedaj še mesto predsednika topičerske okrajne organizacije. Kakor vse kaže, tudi ni več daleč trenutke, ko bo izgubil dr. Stojadinović še četrto predsedniško mesto v JRZ, mesto predsednika stranke.

Potrjena obsodba

Joe Matošića

Stol sedmorice v Zagrebu je potrdil obsodbo tudi naših javnosti znanega izdajatelja zagrebskega tednika »Danica« Joe Matošića, ki je bil obsojen zaradi krive priče na 7 mesecev ječe. Joe Matošić je bil eden tistih zagrebskih prigodnih »novinarjev«, ki je napadal vse vprek in vsem očital najtežje delikte. Kot ekstremni hrvatski nacionalist je pričel napadati dr. Mačka in njegovo okoličino ter mu očitali, da ne brani dovolj energično interesov hrvatskega naroda. Pri teh napadih je užival vse podporo dr. Stojadinovića, ki je z veseljem in zadovoljstvom ponatiskoval Matošićeve napade kot dokaz, da »se hrvatska narodna

Uspeh naše opere v Trstu

Dosegla ga je pred publiko ki je bila v veliki večini italijanska — Tudi snočna predstava razprodana

Trst, 23. junija. k. Predstava »Borisa Godunova« se je končala šele davi ob pol dveh. Po sprehajalšču Acquedottu, ki teče od gledališča proti centru mesta, se je razlila ogromna reka ljudi, ki so živahno komentirali ta glasbeni dogodek. Splošna sodbja vseh je, da je opera glasbeno in pevsko izredno dobro uspela. Oni, ki so videli »Borisa Godunova« že kdaj v tržaškem opernem gledališču Teatru Comunale ali pa kje drugje v kakem velikem mestu, priznavajo, da je bila morda prema in inscenacija bolj bogata in razkošna, tudi da je morda ta ali oni protagonist bil v svoji vlogi krepkejši ali pevski bolj zmogovit, da pa je bila sinočna izvedba po ravnatelju Poliču temperamentno ter interpretativno zelo primerno dirgirana in da je ves ansambel bil izravnani, zbor zelo razgiban, glasovno polno doneč in ritmično enoten, vloge solistov izrazite in izklesane. Palmo večera pa je vsekakor odnesel Primožič v naslovni vlogi.

Ze snoči sem podal kratko zunanjo sliko tega lepega in za slovensko opero tako častnega večera in tudi bežno orisal ambient in odnose, v katerih so se nahajali vsi izvajalci in tudi množtevna publika. Solisti, zbor in orkester so naši domači publiko že dobro znani, zato jih ne bom še enkrat in posebej ocenjeval. Dovolj bo, če poudarim, da je vsak od njih postavil čega močar ter svoje že znane vrline, sposobnosti in zmognosti to pot še prekosil. Napram nekaterim dvomom in bojaznim, ki so bili izraženi še pred prvo predstavo gostovanja, da solisti in naš zbor v takem ogromnem prostoru, kakršen je gledališče Politeama Rossetti v Trstu, ne bodo dovolj razločno prodrli in da se bo njih glas v tej razsežnosti kar izgubil, lahko mirno ugotovimo: vsi glasovi, solistični in orkestrski, so prišli lepo in blagodonečo do uspešnega izraza in so prodrli v vsak kotiček dvorane. K temu je pripomogla seveda tudi sijajna akustika gledališča.

Aplavz in odobravanje sta od slike do slike naraščala. Publika, ki je napolnila gledališče do zadnjega kotička, in ki je bila v začetku, posebno zaradi nepoznanja jezika, dosti skeptična, se je od slike do slike bolj ogrevala in ni štedila z iskrenim in dolgotrajnim aplavzom. Saj se je moral Primožič po četrti sliki prikazati pred rampo nič manj nego šestkrat, potem ko mu je vse gledališče na višku njegove igre

in njegovega prodornega in pretresujočega petja spontano močno zaploskalo kar ob odprtem odru. Tudi ob koncu predstave so se morali vsi izvajalci s Poličem na čelu še in še zahvaljevati za zaslužene ovacije, ki jih ni bilo konca. Ta uspeh je tem bolj pomemben, ker je bil dosežen pred publiko, ki je bila iz včeraj navedenih razlogov po ogromni večini italijanske narodnosti.

K prvi predstavi tega gostovanja lahko prisrčno čestitamo vsem članom ljubljanske opere in njihovu energičnemu in smotnemu voditelju, ravnatelju Poliču. Zeli so vsi velik, objektivni uspeh, ponesli so našo opero do častne zmage. Prepričani smo lahko, da bosta tudi druga in tretja predstava tega gostovanja prav tako uspešni. Drevi bodo peli »Pročano nevesto«, jutri pa je na programu »Ero z onega sveta«.

Tudi »Prodana nevesta« je snoči vžgala

Trst, 23. junija. k. V Rossettijevem gledališču je ansambel ljubljanske opere nočjo predvajal Smetanovo »Prodano nevesto«. Spričo včerajšnjega velikega uspeha je bilo pričakovati, da bo tudi danes ogromna dvorana popolnoma zasedena. Dejansko se je to zgodilo in sicer v povsem enakih okoliščinah kakor včeraj, ker so tudi za današnjo predstavo naročile veliko število vstopnic dopolnovske organizacije za svoje člane. Naval na blagajne je bil popolnoma spet ogromen, a že dolgo pred pričetkom predstave so izvesili lepake, ki so oznanjali, da je dvorana spet vsa razprodana.

Ze predigra Smetanove opere, ki jo je dirigiral Neffat, je vžgala in vsi sodelujoči so želi veliko pohvalo. Med solisti in zborom se je pokazalo sijajno razpoloženje. Glasovi in modulacije so bili še lepši kakor včeraj in pesem je še blažje donela po ogromnem prostoru.

Po prvem dejanju je bilo solistom darovanih mnogo šopkov cvetja.

Od vseh strani se je izražala želja, da bi ansambel podaljšal svoje gostovanje še preko nedelje. Posebno izražajo to željo vsi oni, ki si za včerajšnjo in današnjo predstavo niso mogli oskrbeti vstopnic. Dejansko so se že pričela pogajanja o možnosti podaljšanja gostovanja čez nedeljo.

»Samouprava« obračunava z dr. Stojadinovićem

Glavni organ JRZ »Samouprava« posveča kar tri članke reorganizaciji svoje stranke in likvidaciji dr. Stojadinovića in njegovih prijateljev. »Samouprava« pravi, da so nastale v okrilju JRZ razmere, da so kričali po temeljni operaciji. Nato nadaljuje:

»Red in disciplina se morata vrniti v stranko tudi za ceno žrtve, ki niso prijete niti članstvu, še manj pa seveda samemu vodstvu stranke. Ako bi vodstvo stranke popustilo v tem vprašanju, potem bi bil nadaljnji obstoj stranke samo še vprašanje časa. Ljudje, ki so bili in še bodo izključeni iz vrst JRZ, so morali že davno računati s kaznijo za svojo nediscipliniranost. Vodstvo stranke ni več moglo mirno prenašati separatnih in čisto osebnih akcij v okviru stranke. Pot, ki jo je ubralo vodstvo stranke, je edino pravilna. Celota je važnejša od poedincev. Posamez-

niki se menjajo, stranka pa ostane. Nismo in ne bomo žrtvovali stranke za koristi posameznih oseb, pa če so bile za njo in za našo javno življenje še tako pomembne.«

V glavnem glasilu JRZ se je oglasil tudi »eden ustanoviteljev JRZ« in napisal članek »Stranka je najvažnejša«. Hudo obračunava z dr. Stojadinovićem in prijatelji ter jim očita, da »postavljajo osebnost enega samega človeka nad program in pravila stranke in kluba narodnih poslancev JRZ. Politična zgodovina bo ugotovila pozneje, da je bil glavni odgovorni čimbenik za vse to, kar se sedaj dogaja v okrilju JRZ, človek, ki je bil njen ustanovitelj, a tudi iniciator usodne interpelacije, ki naj bi zanesla neslogo v vrste JRZ. S tem svojim delom je potepal ta naša tovariši in strankarski prvak pravila stranke in kluba poslancev JRZ.«

Naši trgovinski odnošaji z Anglijo

Beograd, 23. junija. p. Po vesteh iz Londona proučujejo sedaj v trgovinskem ministrstvu dosedanj razvoj angleško-jugoslovenskih trgovinskih in finančnih odnošajev. Angleška vlada je sklenila povabiti v London zastopnike jugoslovenske vlade na trgovinska pogajanja. Med drugim proučujejo v Londonu tudi vprašanje, ali ne bi kazalo Jugoslaviji ponuditi trgovinski kredit v enakem obsegu in oblikah, kakor je bil zagotovljen Turčiji.

Ureditev položaja italijanskih državljanov v Dalmaciji

Rim, 23. junija. o. Zunanjepolitična komisija fašistične korporacijske zbornice je odobrila zakonski načrt o ratifikaciji italijansko-jugoslovenske konvencije, s katero se ureja položaj italijanskih državljanov v Dalmaciji v zvezi z izvedbo agrarne reforme.

Iz državne službe

Beograd, 23. junija. p. V kmetijski službi sta napredovala inž. agr. Andrej Gorjup za višjega svetnika v 4/2 in inž. agr. Ivan Zaplotnik za svetnika v 5. pol. skupini, oba pri kmetijski ogledni in kontrolni postaji v Ljubljani.

V sodni službi sta bila nameščena kot pristava v 8. pol. skupini dr. Konrad Blejec pri sreskem sodišču v Logatcu in Igor Černy pri sreskem sodišču v Velikih Laščah, doslej pripravnik pri okrožnem sodišču v Ljubljani.

V poštni službi je bila premeščena kontrolorka Ivana Sapčin iz Dolnje Lendave v Ljutomer.

V učiteljski službi so bili imenovani: Ciril Drekonja s Pobrežja pri Mariboru za nadzornika kamniškega šolskega sreza, Martin Tratnik iz Dolnje Lendave za nadzornika dolnjelendavskega šolskega sreza, Karel Rostohar iz Litije za nadzornika litijskega šolskega sreza in Franc Loničar iz Ljubljane za nadzornika Ljubljanskega šolskega sreza.

Učitelj Maki Tschinkel je bil premeščen iz Kočevske Reke v Črnoče vas.

Vremenska napoved

Zemunska: Delno oblačno, ponekod manjše nevihte.

Dunajska: Spremenljivo oblačno, nagajnost k nevihtam, temperatura bo na, koliko popustila.

Naši avtomobilisti v Nemčiji

Koblentz, 23. junija. AA. Danes so prišli v Koblenz preko Stuttgarta, Heidelberga in Frankfurta jugoslovenski avtomobilisti, ki se udeležujejo vožnje skozi Nemčijo.

Naši kraji in ljudje

»Jutro« je obširneje poročalo o veličastnem pogrebu zaslužnega državnika in politika dr. Joce Jovanovića, voditelja srbskih zemljoradnikov. Poročilo najbolje spopolnjujeta pričujoči dve sliki. Na gornji sliki je krsta na lafeti s častno stražo vojske in kmetov, spodnja slika pa kaže ogromno množico pogrebecev v Ulici Kralja Petra

Bledu se obeta dobra sezona Število gostov stalno narašča — Razpoloženje kviri le nestalno vreme

Bled je na pragu velike sezone. Število gostov je že zdaj skoraj na isti višini kakor zadnja leta sredi julija. Med gosti prevladujejo Nemci, ki se že nekaj tednov mude pri nas in prirejajo izlete iz kraja v kraj.

Bled se je za letošnjo sezono zelo dobro pripravil. Razširili so cesto in hodnik med Zdraviliškim parkom in Parkhotelom. Tisto staro ograjo ob jezerski strani, ob kateri so se v veliki sezoni kar gnetli ljudje, so zdaj odstranili ter po zelenih livadah napravili nekaj stezic, ki drže prav do jezera. Ob jezeru samem pa so namestili nekaj klopi za goste, odkoder imajo krasen razgled po jezeru, na gorjanske vasi in na Triglavsko gorovje.

Z modernizacijo in razširitvijo te ceste je Bled napravil znaten korak naprej. Po vsem tem prelestnem okolju se čuti zdaj prijetna sproščenost. Ko bo dograjena še Tómesova vila, bo ta najpomembnejši del Bleda mnogo pridobil na svoji lepoti. V popravilu je tudi cesta, ki drži skozi vas Rečico v Gorje in na Pokljuko. Cesta, ki je bila na nekaterih krajih tako ozka in vijugasta, da je bila vožnja z avtomobili po nji življenjsko nevarna, je zdaj tako široka, da se lahko srečujejo tudi največji avtobusi.

Bled je v teh dneh že v prazničnem razpoloženju. Šetališča, pota in stezice so nanovo nasuti livade, travniki in vrtovi so polni cvetja in zelenja. Povsod se očitujejo red, snaznost in smisel za lepoto.

Sezona je že v polnem razmahu. Število gostov stalno narašča. Kljub nestano-

vitnemu vremenu, ki precej kviri razpoloženje, je na promenadi in lokalih že mnogo ljudi, ki so prišli semkaj na zabavo in na odhiti.

Bled je postal središče vsega tujskega in avtomobilskega prometa na Gorenjskem. Tu se stekajo vse niti našega turizma. Gostje se vozijo iz kraja v kraj širom Gorenjske in daleč preko nje na naš sinji Jadran in dalje v Italijo, Nemčijo in Švico. Prometna služba je dobro organizirana. Vozil vseh vrst je na vseh koncih in krajih dovolj na razpolago. Izletniki imajo z jutrnjimi nedeljskimi izletniškimi vlaki priložnost na avtobus, ki jih izpred kavarne »Toplice« vozi jutraj na Pokljuko in zvečer do vlakov spet nazaj v dolino.

Vedno bolj pa se spet uveljavljajo kočije, v katerih se gostje za majhen denar vozijo v bližnje kraje na izlete. S kočijami se na naše ceste spet vrača stara romantika, ki nas spominja na tiste lepe stare čase, ko borba za obstoj še ni bila tako huda, kakor je danes.

Na Bledu pride lahko vsak na svoj račun. Tako tisti, ki iščejo tu zdravja in poze kakor tisti, ki iščejo samo užitka in zabave. Pa tudi taki, ki tu iščejo priložnostnega zaslužka. Najbolj pa pride na račun ona gospoda, ki ima v prijaznih logih in skritih dolinah svoje domove, okrog katerih se bohotita cvetje in zelenje. Bled ima tudi na svoji periferiji izredne pokrajinske lepote, ki kažejo staro

vrtnarsko kulturo in umetnost, prihajajočo iz gospodskih vrtov.

Težavno je dognati, kateri del Bleda je najlepši. Za veseljake in sportnike je seveda najbolj privlačna jezerska obala s plesišči in zabavišči. Za one, ki ljubijo mir in počitek pa so privlačni tihotni Mirni dol, romantična Zaka in solčne Zagorice, ki s svojimi zelenimi logi, nizkimi griči in starinskimi drevesi segajo tja na široko polje, polno zlatega žitnega zrna.

Razgled s teh gričev in gajev na sinjo jezersko gladino, na zgodovinski grad in na sence visokih gora daje pobude pesnikom, romanopiscem in slikarjem in vsem, ki imajo smisel za lepoto narave.

Sušnik Matija

Dva češnjeva sejma

Brunovice, 23. junija
Jutrišnje nedeljo bo pri nas češnjevi sejem, na katerega vabimo ljubitelje tega prvega domačega sadeža od blizu in daleč. Razstavljenih bo nekaj ton najlepših češnjevi raznih barv in okusov, ki si jih boste mogli nabaviti po najnižjih cenah. Iz Novega mesta so dobre zvezce z avtobusi do Rateča (5 din). Državni poštni avtobus bo vozil od izletniškega vlaka in k izletniškemu vlaku zvečer. Na razpolago pa bo tudi avtobus g. Kosa iz Novega mesta, ki bo z novomeške postaje vozil od vlaka, ki pride iz Ljubljane ob 10.15. Tudi s tem vlakom pridete še pravočasno k otvoritvi razstave, ki bo ob 10.30 v brunjski šoli.

Litija, 23. junija
Na jutrišnje nedeljo ali na Petrovo 29. t. m. pohoite na češnjevi sejem v Litijo, ki ga prireja sreski kmetijski odbor s sodelovanjem vseh domačih sadjarskih združenj. Na prodaj bodo litijske češnje hrustavke, pakovane v transportnih zabojih po 3, 10, 15 in 20 kg. Razstavljen bodo izbrane vrste češnje iz krajev, ki uživajo sloves po odlični kvaliteti tega sadeža, od Sv. Križa, s Primskovega, Stange, Janč in iz Kresnic. Posebej vabimo Ljubljančane na obisk, ki jim je Litija spriču ugodnih železniških zvez prav pri roki za kratek izlet, zlasti gospodinje — razstavljen češnje so izvrstne za vkuhanje — pa sadne trgovce, ki bodo imeli priliko v veliki izbi spoznati domače blago.

Brunu Šibeniku v spomin

»Po steni je senca švignila, na smreki je vran zakrkal, in mladi bolnik je vedel vse, zaprl je oči in zaplakal...«

Tako pravi naš pesnik, kakor, da je mislil nate, dragi, nepozabni Bruno. In takšen si: »V smokingu, s krizantemo in smejoči obraz.«

Dragi! Ali si vzela s seboj tudi naše pogovore iz lepe šahovske igre, sokolske vaje, sokolsko konjenico, Ostijek? Ali nosiš vse, kar je bilo črno tvoje osebnosti, s seboj? Ali boš povedal, da smo vsi tvoji prijatelji, čeprav te ni več med nami, vendar tvojih misli in istih ciljev? Ne pozabni Bruno! Ti onkraj groba, mi pa tu — vse je ena falanga! Ukloniti si se moral zavoljo TBC, pred to neumljivo sovražnico našega naroda. Zmagala te je, zavratnica. Odprtega boja pa se po Tvojem zgledu nikoli ne bomo bali.

Najbolje sožalje velja tvoji 75 let stari mami. Rodila in vzgojila je tri sinove: Antona, Dorčeta in Bruna. Tri sokole, tri junake! Anton je padel v Rusiji, Dorčeta pozna vsa starejša sokolska generacija — bil je od Nemcev ubit. Zdal je odšel še poslednji. Naj bo plemeniti materi treh junakov v tolažbo, da z njo sočustvuje nebroj prijateljev pokojnega Bruna in vsi se ga bomo do smrti spominjali.

Eden za vse.

Ruški Sokol razvije v nedeljo prapor

Kakor so se pred 25 leti ovile narodne in sokolske Ruše v cvetje in zelenje, ko so sprejemale v svojo sredo drage goste, ki so prišli k razviti prapora Mariborskega Sokola, prav tako bodo v nedeljo gostoljubno sprejele vse številne brate in sestre, ki bodo prišli k razviti prapora ruškega Sokola, ki bo obenem z razvitjem prapora praznoval še 20letnico ustanovitve.

Dvajset let trdega dela je bilo potrebno, da danes lahko ruški Sokol pokaže na 400 pripadnikov. To je brez dvoma najmočnejše sokolsko društvo na podeželju. Ponosen sokolski dom je vse leto podo-

Slepa deca vabi goste

V proslavo dvajsetletnice zavoda v Kočevju razstavijo slepi gojenci svoje izdelke

Danes in jutri ima slepa deca iz Kočevja svoj praznik, na katerega se je z vsem pripravljala že dalj časa. V Kočevju je prvi slovenski zavod in šola za slepe. Marsikateri od naših čitateljev tega doslej mogoče ni niti vedel. In vendar se slepa deca iz banovinskega zavoda v Kočevju že danes veseli obiska vseh, ki imajo zdrave oči, da bodo prišli v soboto ali v nedeljo k nji v goste in si ogledali ročne izdelke, ki kronajo trud in trdnost volje do dela teh siromakov, ki jih je priroda oropala za njen najdražji dar, ko jim je že od rojstva zatemnila pogled na svet.

Do pretrata Slovenci nismo imeli svojega zavoda za slepe deco. V letih pred našim narodnim uedinjenjem so se naši slepi šolali po tujih zavodih, največ v Nemčiji. Ko pa je v svetovni vojni oslepovalo 46 slovenskih vojakov, ki so bili nastanjeni v posebni strokovni šoli v Grazu, kjer so se z vztrajnostjo priučili čitanju pisave za slepe ter se izurili v pletarski in ščetrski obrti, se je v dneh po prevratu, ko so bili ti siromaki poslani v domovino, pokazala živa potreba ustanovitve v Sloveniji zavod in šola za slepe, da bi se pouk ne prekinil. Omenjene slepe vojsake je 22. novembra 1918 pripeljala v Ljubljano učiteljica gđ. Klara Vrhunčeva, ki še danes deluje na zavodu za slepe deco v Kočevju. S tem, da so bili slepi s svojo učiteljico nastanjeni v Ljubljani, je bila že zgrajena osnova za učni zavod, ki se je v naslednjem letu v resnici preselil v prostore današnje ženske bolnišnice v Ljubljani. Ko so se slepi vojaki

izšolali in zavod zapustili, so prišli v Ljubljano še slepi otroci slovenskih staršev, ki so se dotle šolali v Grazu, Linzu in na Dunaju. Takratna ljubljanska šola za slepe deco je imela že dva oddelka, združena s pletarsko in ščetrsko delavnico. Vodstvo zavoda je bilo v rokah učiteljice Vrhunčeve, pozneje pa je šola vodil strokovni učitelj g. Kobal.

Leta 1922. se je zavod za slepe deco moral preseliti iz Ljubljane v Kočevje in sicer v prostore zavoda lesne obrtne šole, ki je last banovine. Vzdrževanje zavoda in šole za slepe je prevzela država. Ko pa je leta 1929, prevzela zavod takratna oblastna samouprava, so bili vsi odrasli slepi iz zavoda odpušteni, v njem pa so ostali samo otroci. Tako se je osnovala prva slovenska šola za slepe deco. Danes ima zavod 46 gojencev. Več jih ne more sprejeti, četudi se oglašajo pogosto še novi prijavljenci, to pa iz razloga, ker je stavba še za omenjeno število gojencev pretesna. Banská uprava sicer dela na tem, da bi se zavod v doglednem času preselil v bližino Ljubljane, kjer bi bilo tudi več pogojev za razmah omenjene šole. V skrajnem primeru bi se dalo današnjim neugodnim razmeram na zavodu od pomoči vsaj na ta način, da bi se stavba nadzidala vsaj še za eno nadstropje.

V Jugoslaviji imamo tri vzgojne zavode za slepe deco: v Kočevju, Zemunu in Zagrebu. Izven zavoda in šole za slepe, je slepi deci onemogočeno izobraziti se, saj zahteva pouk v šoli za slepe deco od

ben čebelnjaku, v katerem je vse živo, vse dela, telovadi in se utrjuje v Tyrševem duhu. V nedeljo 25. t. m. bo pri javnem nastopu vsa ta družina od najmlajših do najstarejših pokazala sadove svojega dela.

Društvo že več let vzorno starostuje sokolski oče br. direktor Krejči. Nedeljsko slavlje bo zanj gotovo največje zadovoljenje, da bo po lepo uspeli sanaciji sokolskega doma dobilo društvo še svoj prapor.

Tihotapci so v predoru ustavili vlak Tihotapcem na sledu, plen še ni znan

Maribor, 23. junija
Znani so triki, ki se jih tihotapci prav radi poslužujejo ob košaskem železniškem predoru, kjer so večkrat izkoristili temo predora s tem, da so pometali skozi okna vlaka tihotapske predmete, ki so jih drugi pobrali, pa so bili pri tem nemalokrat tudi zasačeni.

Danes ponoči pa so poizkusili še neizsledeni tihotapci z novim trikom. Ko je vozil jutranji tovorni vlak, ki bi moral biti okoli 4. zjutraj v Mariboru, iz Pesnice proti Košakom, je opazil čuječi strojevodja, da se vagoni tovornega vlaka nekam čudno zavirajo. Postal je pozoren. Medtem pa je vlak že privozil v košaški predor, kjer je moral obstati. Strojvodja pa ni izgubil duhuprednosti. Posrečilo se mu je, da je vlak vendarle spravil naprej in da je prispel z manjšo zamudo na tukajšnji glavni kolodvor.

Po osmih letih pojasnjen vlom Vlomilec je sam od sebe izdal svoj greh

Litija, 23. junija
Prav po naključju se je pojasnil vlom, ki je bil izvršen že pred 8 leti v restavraciji g. Vojka Šribarja. Tedanje poizvedbe so ugotovile, da je bila usodna noč v začetku februarja l. 1931. v omenjeni restavraciji večja družba gostov. Ko so se poslovili, je natakarica Kolarjeva, ki je tedaj službovala na »Pošti«, zaklenila v kredencu denar v znesku 4000 dinarjev. Čez noč pa so ta denar in še nekatere druge reči odnesli neznan tatar. Vrednost vsega plena je znašala kakšnih šest tisočakov. Sum je padel takrat na nekega domaćina, ki pa je zanikal svojo krivdo in je dokazal celo svoj alibi. Preiskava je bila nato ustavljena.

Kazalo je že, da ne bo drzni vlom nikoli pojasnjen, zdaj pa smo prejeli obvestilo, da sta v mariborskih sodnih zaporih dva zlikovca, ki imata kopico grehov na vesti. Kolovratila sta po vsej banovini in vamljala, kjer se je nudila priložnost. To sta Godec France in Lipotnik France, ki sta zaslila v februarju l. 1931. tudi v Li-

Vaš užitek — naša dilka, časa dobrega je »KVIKA«!

Kvik

Ko se je tovorni vlak jel pomikati iz predora proti Mariboru, pa se je zaradi še nepojasnjenega vzroka odtrgalo zadnjih 7 vagonov, ki so zdrveli po visoki progi nazaj proti Pesnici. Sreča je, da je zaradi funkcije zavirajoč drvelo vseh 7 vagonov z zmanjšano brzino, ker bi sicer iztirili. Šele na pesniški postaji so se vagoni ustavili.

V zvezi s tem dogodkom so uvedla oblastva preiskavo, ki skuša sedaj dognati ozadje, pri katerem gre očitno za drzen trik tihotapcev, ki so hoteli izkoristiti trenutni postanek v predoru za to, da pomečejo tihotapsko blago z vlaka in nato še sami odskočijo v temo predora. Krivcem so že na sledu. Ni pa še točno dognano, koliko tihotapskega blaga se je posrečilo pri tem drznem in pretkanem triku spraviti v našo državo.

tijo. Popoldne sta si ogledala razne lokale, za nočni obisk pa sta si izbrala »Pošto«. Proti večeru sta zginila iz gostilne in sta se zadrževala v neki okoliški gostilni. Sredi noči, ko je v Litiji ugasil elektrika (tedaj so delali v litijski elektrarni le do pol ene ponoči), sta se ptička vrnila pred »Pošto«, in ko sta začutila, da so legli vsi k počitku, sta se splazila za Savo in z vrtno strani vlomila v restavracijo. Po vladu sta jo takoj odkurila iz Litije in niti drobec suma ni na nju nikoli padel.

Godec France je bil nedavno aretiran zaradi raznih prestopkov v okolici Celja, nato pa je bil odveden v mariborske sodne zakore. Tam so mu začeli preračunavati grešno dušo bolj podrobno in med drugim je priznal tudi vlom, ki ga je izvršil že pred osmimi leti v Litiji.

Če bi bil Godec molčal in sam ne priznal tedanjega vloma, bi še danes visel sum morda nad kakšnim domaćinom. Godec je izdal tudi svojega pajdaša. Oba sta ona leta izvršila še več drugih nočnih pohodov.

Usodna črna vožnja Eden mrtev, dva ranjena

Maribor, 23. junija
Usodna nesreča se je pripetila v noči na petek, kakšne pol ure pred polnočjo, na železniški postaji v Špilju. Nesreča je zahtevala mlado življenje, razen tega pa je prinesla tudi težje poškodbe dvema drugima.

Vsi trije so znani Mariborčani: Danko, Langer in Klaneček. Vsi trije so bili deli časa brezposelni in so se potikali po Mariboru ter okolici. Stanovali so v Vojaški ulici ob Pristanu. V zadnjem času so razmišljali o tem, kako bi prišli preko meje. Ker pa niso imeli denarja, so riskirali »črno vožnjo« v odprtem železniškem vagonu, ki je bil naložen z železniškimi pragi. Snoch so se vsi trije splazili neopaženo v vagon ter se tako spretno poskrili med pragi, da jih tudi pri kontroli pred odhodom vlaka niso opazili. Srečno so prišli preko meje do Špilja, kjer pa so imeli vsi trije usoden, nepričakovani doživljaj.

Na špijskem kolodvoru so namreč po prihodu vlaka pričeli s premikanjem posameznih vagonov. Nesrečno naključje je hotelo, da se je lokomotiva premočno približala delu vagonov, kjer so bili Danko, Langer in Klaneček skriti med železniškimi pragi, prečeh na priliko, da se bodo lahko neopaženo izmuznili iz vagona. Zaradi močnega sunka pa so se železniški pragi zmajali in se zrušili. Danko, ki je ležal najbolj spodaj skrit, je bil pri priči mrtev. Rušenci se železniški pragi so mu popolnoma zmečkali glavo. Langer je obležal v vagonu z zlomljenima nogama, dočim je nesrečno naključje precej prizaneslo Klanečku, ki je odnesel le manjše poškodbe.

V teku je preiskava, ki bo dognala, zakaj so hoteli vsi trije preko meje.

Ivan Danko, Adolf Langer in I. Klaneček so se, kakor je izpovedal Klaneček

že dalj časa bavili z mislijo, da bi prišli v Nemčijo. Ker niso imeli denarja za potne liste, so hoteli skrivaj čez mejo. Ker nihče ni znal poti, so tvegali črno vožnjo. Prežali so na ugoden trenutek in so snoch skočili pri prehodu v Košakih na tovorni vlak, ki odhaja iz Maribora ob 22.30. Vlak je bil natovoren z velikimi in težkimi hlodi, pod katere so se vsi trije tako spretno skrili, da jih v Špilju niso opazili.

V Špilju so vagon, ki je bil natovoren s hlodi, odklopili, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in ga stisnili čez trehuh in spodnji del telesa. Alfonc Langer je dobil poškodbe na obeh nogah, Klaneček pa je bil le lažje poškodovan.

Langer je seveda zaradi silnih bolečin klical na pomoč. Nemški železničarji so moralno izrezali steno, da ga spravijo k drugemu vlaku. Med premikanjem je lokomotiva tako močno odrinila vagon, da je treščil v drug vlak in to s tako silo, da so se hlodi premaknili. Danku, ki je sedel na koncu v vozu, so hlodi zmečkali glavo in

Domače vesti

* Nj. Vel. kralj Peter II. se zabava z ribolovom. Po daljšem deževju so na Južnem Primorju nastopili krasni dnevi. Zda se lahko Nj. Vel. kralj Peter II. uspešno posveča športu, ki mu je posebno pri srcu: ribolovu. S svojimi tovariši se vozi na motornem čolnu »Ajkulica« ribariti. Sam ravnatelj motorni čoln. Vlovil je s tovariši že bogat plen. Ribiči navdušeno pozdravljajo mladega kralja. Poleg Miločera je hriček Polje, na katerem je sklenil Nj. Vel. kralj Peter II. postaviti svojo novo poletno rezidenco.

* Za Prešernovo rojstno hišo v Vrbi so darovali: predsednik senata dr. Anton Korosec 1000, župan dr. Juro Adlešič 1000, uradništvo Hranilnice dravske banovine 740, občina Kranj 500, prosv. inspektor Wester železni delavci za kavo z izrežljano letnico 1804 (delo domačega obrtnika), Ivan Rozina mavec za modeliranje peči po vzorcih iz narodnega muzeja. Odgovor opozarja na tole: Obiskovalci hiše plačajo vstopnino, in sicer odrasli po 2, dijaki in učenci po 1 din. Vsi ubožni učenci in učenke, dijaki in dijakinje so vstopnino oproščeni. Naj bi v akcijo, ki vodi kamo skupno, oskrbniku povedal, koliko je zares ubožnih. Važno je tudi, da bi vsak voditelj mladine prejel prebrali vsaj v hiši bral, kaj pomenijo reči, ki so v hiši. Denar, nabran po vstopnicah, in dohodek od tiskovin se bosta porabljala za vzdrževanje hiše in izpolnitev hišnega inventarja.

Trgovsko učilišče Robida

s pravico javnosti. Ljubljana, Trnovska ulica št. 15, vpisuje v enoletni trgovski tečaj za šolsko leto 1939/40 od 25. junija do 10. julija in od 15. avgusta do pričetka šole. — Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo ustmeno in pisмено.

* Promocija. Danes ob 12. bo promoviran za doktorja filozofije pisatelj in režiser Narodnega gledališča v Ljubljani g. Bratko Kreft, prilešnik rojak iz Biserjan pri Sv. Juriju ob Ščavnici. V svoji disertaciji razpravlja g. Kreft o vprašanju Shakespearovega vpliva na razvoj Puškinovega dramatskega nabora. Marljivemu kulturnemu delavcu čestitamo k promociji!

* Rezervni podoficirji! Dne 2. julija ob 10. bo v veliki seji dvorani Mestnega poglavarstva v Ljubljani ustanovna skupščina skupščina Udruženja rezervnih podoficirjev kraljevine Jugoslavije — podoficir Ljubljana. Na predvečer, dne 1. julija, bo v salonu gostilne Derenda (prej pri Mraku), Cesta 28. oktobra št. 4, ob 20. uri sestanek vsega članstva in delegatov zaradi posveta in sestave kandidatne liste, kakor tudi o bodočem delovanju kraljevnega odbora. Ker bodo poleg delegatov iz Beograda prisostvovali slavnostni skupščini tudi vojaški in civilni dostojanstveniki, se pozivajo vsi oni rezervni oficirji, ki do danes svojega pristopa še niso prijavili, da to storo nemudoma ali pa vsaj na predvečer, oziroma pol ure pred pričetkom same skupščine. Naj ne bo nobenega rezervnega podoficirja, ki ne bi pristopil k tej prepotrebni organizaciji, katere je povsem strokovno in viteškega značaja.

— Pri težki stolic, napetosti, glavobolu vsled naprtja očisti ena do dve čaši naravnega »Franz-Josefova« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefova« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

* Natečaj za sprejem v vojaško veterinarsko šolo. Veterinarski oddelek ministrstva za vojsko in mornarico je razpisal natečaj za sprejem gojencev in vojno veterinarsko šolo v Beogradu. Glede potrebnih obvestil in podatkov se je treba obrniti na najbližje vojno okrožje ali naravnost na imenovano oddelno.

* Jutri v nedeljo 25. t. m., vsi v Litijo, na veliko tombolo, ki je priredil ob 3. uri popoldne Sokolsko društvo v Litiji. Deset glavnih in preko 800 raznih drugih lepih in praktičnih dobrot. Tablice dobite povsod v Litiji in po vsem srezu. Cena tablice samo 3 din, a dobitek je motorno kolo ali juncer montafonske pasme. Preskrbite si tablice, dokler so na razpolago, ker za nimanje za tombolo je izredno veliko. (—)

* Maturantke drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani se zberemo ob 10letnici mat. re 4. julija ob 16. uri pri »Nacetus« (Ignacy Banku), Smarčinska cesta 3. Prijave in eventualne predloge pošljite na naslov: Pregled Iva, strokovna učiteljica, zavod za slepe deca v Kočevju.

Oprema planinca in polpna brez slaničevih konzerv. Higijenično so izdelane in v kakovosti brez tekmeča.

* Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani išče za svoje okrevanje Jadran na Rabu prvovrstno kuharico. Na stop takoj, plača po dogovoru. Interesentke naj vložijo ponudbe na okrožni urad v Ljubljani ali pa se zglasijo v sobi 201. tega urada.

Proti sončarici uporabljajte Tschamha Fil. Kr. dvorni dobavitelj, DROGERIJA GREGORIĆ, Ljubljana, Prešernova 5.

* Novi grobovi. V Slovenjem Gradu je umrl nagel smrti v starosti 43 let g. Ivan Vaupot, kontrolor Okrajne hranilnice. Bil je iz znane ugledne slovenjega družine. Zadnje pot bo nastopil jutri ob 16. — V Ljubljani je umrl g. Bruno Šibenik, bivši bančni uradnik. Pogreb bo danes ob 17. izpred mrtvaške veže na Vidovdanski cesti. — V ljubljanski bolnišnici je umrl g. Peter Koren, višji policijski stražnik v pokopju. Pogreb bo jutri ob pol 17. — Nadalje je umrl v ljubljanski bolnišnici g. Vinko Neupot, strojevodja z Jesenice. Zadnje pot bo nastopil jutri ob 15. — Po kojimni blag spomin, žalostnim naše iskrene sožalja.

* Strokovna nadaljevalna šola kovinarstva »Plamen« v Kropi priredi razstavo izdelkov svojih učencev v Zdravstvenem domu v Kropi v času od 25. do 30. t. m. Ta šola, ki je menda prva kovinarstva strokovna šola v Jugoslaviji, zaključila letos III. razred s 16 učenci iz Kropice in bližnje okolice. Ogled razstave bo brezplačen. Vsem, ki se zanimajo za napredek

železarske industrijske delavnosti na tleh starodavne železarske obrti, priporočamo izlet v Kropo in ogled te razstave.

* Kako so pred sto leti fotografirali, vam pove fotovodja, ki vam ga brezplačno pošlje kr. dvorni dobavitelj Drogerija Gregorić, Ljubljana, Prešernova ulica 5. (—)

* Kam pojdeš v nedeljo 25. t. m.? — V Litijo na tombolo! Tam dobiš za 3 dinarje novo prvovrstno motorno kolo znamke »Ardie« ali pa junca montafonske pasme. Če tega ne maraš, si pa lahko izbereš tablico, ki ti jo bo prinesla dobitek: moderno kuhinjsko opremo, moško ali žensko kolo, pa tudi sodeček piva, da si ugašiš žejo. Vse to in še mnogo drugih dobitev samo za din 3. Tablice se dobe po vseh trgovinah litijskega srezu, ali pa pred začetkom tombole pred Sokolskim domom v Litiji. Začetek točno ob 3. popoldne na glavnem trgu. (—)

Iz Ljubljane

u— Višji tečajni izpit na I. državni realni gimnaziji se je vršil od 10. do 22. junija t. l. pod predsedstvom ravnatelja dr. Capudra Karla. K izpitu je bilo pripuščenih v treh realnogimnazijskih oddelkih 98 rednih in 5 privatnih pripravnikov, v realnem oddelku 18 rednih pripravnikov in 1 privatist, skupaj 116 rednih pripravnikov in 6 privatistov. Višji tečajni izpit je uspešno napravilo 90 rednih in 5 privatnih kandidatov v realnogimnazijskih oddelkih in 15 rednih in 1 privatni kandidat v realnem oddelku, skupaj 111. Popravni izpit v avgustu bo delalo v realnogimnazijskih oddelkih 7, v realnem 3 pripravnikov, skupaj 10; za leto dni je bil odklonjen 1 pripravniki. Realnogimnazjsko maturo so napravili v oddelku A: Arrigier Adolf, Avanzo Leon, Babšek Miran, Bajželj Stanislav, Batič Anton, Batič Stanislav (oprosčen ustnega izpita), Bedenk Rudolf, Benčina Anton, Breznik Marko, Demetović Anatol, Erzsin Gabriel, Favaš Marcel, Felicit Vladimir, Friedrich Aleksander, Furlan Borut, Grum Dušan, Hadži Dušan (opr. ust. izp.), Hrovat Stojan, Ivančič Albert, Jamnik Franc, Janežič Miloš, Jelusič Dušan, Jeras Josip, Kandare Saša, Kastelic Ivan, Kern Vladimir, Korosec Zvonimir, Kostanjevec Stojan, Lukan Jožef, Luzar Saša, Mausser Karel, Medved Janez, Silc Miran, Vilhar Boris, Zemljik Vlastimir, Hubmayer Zlatan (priv.). V oddelku B: Dolar Davorin (opr. ust. izp.), Marolt Marko (opr. ust. izp.), Marušić Agnor, Mayer Ernest (opr. ust. izp.), Nahtigal Konstantin, Ostaszewski Marcelj, Osterc Ludovik, Pahor Fedor, Pavlin Jožef, Peršič Dušan, Pestotnik Pavel (opr. ust. izp.), Peternej Branimir, Petrin Ernest, Pirjevec Dušan (opr. ust. izp.), Pirkmajer Smiljan, Plej Anton (opr. ust. izp.), Prešern Igor, Pretnar Jožef, Rupnik Božidar, Sark Mitijan, Satler Jožef, Savnik Zvonko (opr. ust. izp.), Sever Bojan, Slovnik Samo, Tomine Marjan, Trošček Karel, Valant Ivan (opr. ust. izp.), Varl Bojan (opr. ust. izp.), Verlič Jože, Vidmar Dušan (opr. ust. izp.), Vipotnik Janez (opr. ust. izp.), Wedam Albin, Zupan Gojmir, Zajdela France (opr. ust. izp.), Čede Ivan (priv.), Erjavec Stanislav (priv.), Povše Anton (priv.). V oddelku C: Bano Dušan, Bezjak Branko, Brenčič Janez, Gruđen Dušan (opr. ust. izp.), Jenko Miloš, Karič Rajko, Kompare Dušan (opr. ust. izp.), Kos Leon, Kumer Janez, Lapornik Adolf (opr. ust. izp.), Lomhar Janez, Možina Franc, Pest Milko, Robida Stanislav, Rus Jože, Sedlar Janko (opr. ust. izp.), Sodnik Dušan (opr. ust. izp.), Šibenik Albin, Vrhovec Stanko, Žagar Maksim, Žolgar Zvonko (opr. ust. izp.), Klemenc Rudolf (priv.). Realno maturo so napravili: Ahčin Branko, Clemenz Hubert (opr. ust. izp.), Clemenz Viljem (opr. ust. izp.), Ecker Emil (opr. ust. izp.), Jenko Samo, Mihčič Vekoslav (opr. ust. izp.), Mišička Jifi (opr. ust. izp.), Pavetič Karel, Pavlin Miran, Poljak Milan, Premelj Bogomir, Schuster Anton, Šuštar Maksimilijan, Tavžes Dušan, Treppo Lenart (opr. ust. izp.), Aleš Franjo (priv.).

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Miloš, Težak Jože, Tomšič Leopold, Vilar Karel, Žontar Janez, Adamič Mirko, Berger Marjan, Počkar Drago, Sotelski Branko, Elsel Rudolf, Šivle Karel; v oddelku b: Binder Karel, Ček Viktor, Drovnik Branko, Franko Miloš, Gabrueš M. Ivan, Herman Karel, Hribar Zvonimir, Hvastija Ivan, Jaklič Vladimir, Jerman Milan (oprosčen), Kambič Vinko, Komur Mihael, Koršič Marjan (oprosčen), Kosak Martin, Lavrenčič Marolt Josip, Lavrič Anton, Lenardič Stanislav, Maček Jožef, Martine Janez, Pipan Alfonz, Pire Franc (oprosčen), Podbevšek Rafael, Polak Bojan, Rak Vineenc, Rupnik Vladimir (oprosčen), Savrič Vilhibald, Švilišak Franc, Štrukelj Ivan (oprosčen), Tavčar Marjan, Visenjak Radim, Zlatnar Ljubomir, Žargi Rado.

u— Višji tečajni izpit na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je bil od 10. do 23. t. m. Opravljali so ga v dveh oddelkih pod predsedstvom inspektorja g. Leskoka Janka. Izpit je delalo 68 pripravnikov, uspešno ga je opravilo 69, do avgusta je odklonjenih 12, za leto dni pa 7 kand. datov. Zrelostni izpit so opravili v oddelku a: Ahlin Ciril (oprosčen), Bajt Aleksander, Benko Dušan, Bonač Vladimir (oprosčen), Borden Dušan (oprosčen), Bratovč Vido Čarman Slavko, Čelan Dušan, Falešič Janez, Grom Zdenko, Gruntar Srečan, Ilas Milivoj, Jereb Igor, Kapš Alojzij, Kolenc Miroslav, Lavrenčič Drago, Lenčič Branko, Lovše Kazimir, Nemorš Velimir, Obešek Josip (oprosčen), Ožvald Radivoj, Pestevšek Anton, Pirec Ladislav (oprosčen), Puhan Martin, Sotlar Martin, Štonar Franc, Šulin Milo

a— V tajni razpravi je mali kazenski sodni obdobji 41letno Matildo Völker iz Maribora na 5 mesecev strogega zapora, ker je odpravila proti nagradi 150 din telesi plov 34letni Elizabeti V., ki je bila sodbena žena in obojena na 3 mesece strogega zapora.

a— Šolska razstava na realni gimnaziji bo 24. in 25. junija od 8. do 18. Starši in drugo občinstvo iskreno vabljeni.

a— Nikar črešnje na tla 67letna vdova Alojzija Španbauer iz Židovske ulice 5 je stopila tako nesrečno na črešnje, ki jo je nekdo vrget na tla, da si je revica pri padcu hudo poškodovala desno nogo. Prepeljali so jo v bolnišnico.

a— Šahovske novice. SK Železničar razpisuje tekmovanje za šahovsko prvenstvo mesta Maribora, ki se prične 3. julija ob 20. v kavarni Bristol. Tekme bodo vsako nedeljo, torek, četrtek in petek od 20 do 24. Čas igranja 34 potez v prvih 2 urah, potem 18 potez na uro. Prijave bo sprejmal do 28. t. m. od 20. do 22. v kavarni Bristol načelnik sekcije g. Knecht. Pravico igranja imajo vsi mariborski šahisti. Nagrade so: 300 din in častno darilo prvaka v obliki pozlačene plakete, potem 250 din, 200 din, 280 din, 150 din, 120 din, 100 din 80 din ter knjižni nagradi.

a— Koncert malih harmonikarjev, ki nastopijo jutri v pestrnih narodnih nošah pod vodstvom g. Vilka Šušteršiča v mestnem parku, priredi jutri v nedeljo mestni odbor Jadranske straže. Čisti dobiček je namenjen letovanju siromašne dece na morju. Za obilno udeležbo se priporoča odbor.

a— Orožnikova nezgoda. Na Kamniški cesti je zavozil po nesrečnem naključju orožniški kaplar Sabit Bečović v občestni drog Obležal se s poškodovano lobjano. Nezave tneza so ga prepeljali v bolnišnico.

a— Usodna igra z žabami. Šletni kmečki sin Franc Dajčman iz Gornjega Jakoba skaga dola 45 se je sel igrat pred hišo z larko Genovefe Lubejeve. Stopil je k jami pred hišo, ki je napolnjena z vodo, ter se, kakor navadno, igral z žabami v mlaki. Pri tem pa je fantu najbrže spodrsnilo. Padel je v mlako in utonil. Čez kakšno uro se je vrnila domov Lubejeva in si umila roke v mlaki. Potegnila je nesrečnega fantka z mlake.

a— Vlamblajo in krađe. Starinarki Ani Samuh iz Milnske ulice so odnesli iz stanovanja zlato žensko zaprsto uro, zlato ovratnico in 3 m blaga za ženske obleke v skupni vrednosti 1500 din. — Srebrno elgaretno uro, vredno 600 din, so ukradli tkalcu Miroslavu Španingerju iz Tezna. — Zasebnemu uradniku F. Pečku iz Cankarjeve ulice pa je izmaknil nekdo denarnico, v kateri je bil 100 dinarski bankovec.

a— Strela je zanela požar. V Zgornjih Žerjavcih je zanela strela požar, ki je upepelil Rokavčev domaćo. Pri Sv. Ani v Slovenskih Gorah pa je zgorela domaća čija posestnika Alojzija Domjanika.

a— Avto v občestnem jarku. Pri Sv. Be. nediktu se je hotel osební avto izogniti vozniku. Pri tem je zavozil preveč na rob ceste in se je avto prekučil v jarek. V avtu so bili Franc Recer, Viktor Ipavec, Joško Serne in njegova žena. K sreči je odnesel poškodbe le Franc Recer, ki pa je ostal v domači oskrbi. Lastnik avtomobila je oškodovan za 5000 din.

Iz Zagorja

a— Gostovanje Trboveljskih slavčkov. Na Petrovo 29. t. m. ob 17 bodo Trboveljski slavčki v cerkvi v Zagorju priredili duhovni koncert, katerega glavna točka bo Grbčeva staroslovenska maša, ki je doživela ob krstu v Ljubljani velik uspeh. Vabljeni so ljubitelji lepe glasbe in vsi, ki znajo ceniti kulturno prizadevanje malih pevcev iz sosednjega revirja.

Iz Trbovelj

a— Sedemdesetletnica praznuje v soboto, 24. t. m. g. Alojzija Zavolovek, posestnik v Braslovčah. Jubileant, ki je po svojih sorodstvenih vezeh dobro znana tu, di v Trbovljah, je bila vse svoje življenje delavna žena, štedljiva gospodarka, marljiva pa tudi odprti rok. Po možu Francu je vdova že 27 let ter navzile svoji visoki starosti vodi večno svoje gospodarstvo. Iz srečnega zakona sta se rodila dva otroka, in Ivan, sedaj urar v Trbovljah in hči Marija, poročena z dimnikarskim mojstrom Gevolkerjem v Mariboru. Slavljenci tudi iz Trbovelj iskreno čestitke!

a— Narodno obrambni odbor se bo na pobudo trboveljskih nacionalnih krogov v kratkem ustanovil pri nas. Na sestanku v Delavkem domu je sodelovala večina trboveljskih društev in organizacij. Predsednik pripravljalega odbora je razdelil osnutek narodno obrambnega dela, po katerem naj bi se vsa društva združila v protiakcijski nasproti vemu, kar je kvarno naši državi nedotakljivi. Novi odbor ima vzgajati in podpirati državljansko zavest. Vsa društva obdrže svobodo akcije, vendar se obvežejo, da bodo pri svojih čilih vzgajala strpnost in medsebojno spoštovanje. Posebna skrb se bo posvetila narodno obrambni vzgoji mladine. Odbor sam bo sestavljen iz zaupnikov, vseh sodelujočih društev, podrobno delo pa bo vodil ožji izvršni odbor osmih članov, ki naj pripadajo vsem svetovno nazorskim skupinam, sodelujočim v odboru. Zamisel ustvaritve široke narodne fronte v našem industrijskem revirju je vsakogar koristna glede na tukajšnje socialne razmere ter bi bilo želeli, da novo ustanovljeni narodno obrambni forum deluje pri nas kar z največjim učinkom.

a— DOLENI LOGATEC. Zvočni kino So. kol bo predvajal drevi ob pol 21. uri, jutri ob 15. in 17. in pol 21. in v ponedeljek ob pol 21. umetnino, ki bo ostala nepozabna vsem gledalcem: »Snežulica in sedem škrofov«. Domačini in okoličani ne zamudite te prilike!

a— BLEJ. Zvočni kino predvaja danes in jutri zabavni film »Sherlock Holmes« in ob čajni dodatek.

a— Jesenice. Zvočni kino Radio predvaja danes in jutri v nedeljo ob pol 21. uri, v nedeljo tudi ob 15. večfilm »Tajno ti Rdečega morja«. V glavni vlogi H. Baur. Med dodatki risana šala in Paramountov zvočni tednik. Sledi za praznik »Zverji pragozda«.

a— Sevnica. Zvočni kino bo predvajal samo danes ob 20. uri veseli film »Neugnanka«, ki je posnet v naši Dalmaciji.

a— TRZIC. Kino predvaja danes in jutri barvisti večfilm »Tajfun« (Potop).

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Gospodarstvo

Zaradi manjšega uvoza surovin smo imeli v maju aktivno trgovinsko bilanco

V prvem letošnjem četrtletju je bil razvoj naše zunanje trgovine v splošnem nezadovoljiv. Trgovinska bilanca je bila za 175 milijonov din pasivna, in sicer pri izvozu, ki je zaostajal v primeri z izvozom v istem četrtletju lanskega leta za 92 milijonov din ali za 8%.

V aprilu se je položaj nekoliko zboljšal in je izvoz prikril za vrednosti prekoval lanski izvoz v istem mesecu. Tudi najnovejši podatki za maj nam kažejo povečanje vrednosti izvoza v primeri z lanskim majem za 5% in obenem aktivno trgovinsko bilanco. Pri tem pa je treba pripomniti, da je ta aktivnost več ali manj posledica nezadostnega uvoza surovin zaradi pomanjkanja deviz.

V maju je znašal naš izvoz 334.097 ton (lani v maju 340.005) v vrednosti 466,5 milijona din nasproti 445,8 milijona din v lanskem maju. V primeri z lanskim letom je torej izvoz po količini zaostajal za 1,7%, po vrednosti pa je bil večji za 20,9 milijona din ali za 4,7%.

Uvozili pa smo v maju 98.360 ton blaga (lani 108.740) v vrednosti 424,1 milijona din nasproti 489,9 milijona din v lanskem maju. Uvoz se je torej v primeri z lanskim letom zmanjšal po količini za 9,6%, po vrednosti pa za 13,4%.

Naša trgovinska bilanca je bila v maju aktivna za 42,4 milijona din medtem ko je bila lani v maju pasivna za 44,3 milijona din. Gibanje naše zunanje trgovine v prvih petih mesecih t. l. je bilo naslednje (v milijonih din):

	izvoz	uvoz	saldo
januar 1939.	319,1	378,3	-59,2
februar 1939	339,5	402,1	-62,6
marec 1939	423,0	476,3	-53,3
april 1939	433,3	418,8	+14,5
maj 1939	466,5	424,1	+42,4

jan. - maj 1939	1981,3	2099,6	-118,3
jan. - maj 1938	2015,1	2233,7	-218,6
jan. - maj 1937	2404,8	1987,3	+417,5
jan. - maj 1936	1337,7	1706,5	-368,8
jan. - maj 1935	1532,8	1464,3	+68,5
jan. - maj 1934	1428,2	1350,9	+77,3
jan. - maj 1933	1182,0	1045,4	+136,6

V prvih petih mesecih letošnjega leta je znašala vrednost našega izvoza 1981,3 milijona din, t. j. za 33,8 milijona din ali za 1,7% manj nego lani in za 423,5 milijona din ali za 9,3% manj nego predlanskim v istem razdobju. Uvoz pa je letos v petih mesecih dosegel le vrednost 2099,6 milijona din, t. j. za 134,1 milijona din ali za 6,0% manj nego lani in v istem razdobju.

Pasivnost naše trgovinske bilance, ki je v prvem četrtletju dosegla že 175 milijonov din, se je zmanjšala v naslednjih dveh mesecih na 118,3 milijona din in je bila za 100 milijonov manjša nego lani; predlanskim pa smo imeli že v petih mesecih za 417 milijonov din aktivno trgovinsko bilanco.

Naš izvoz v maju

Pšenice smo v maju izvozili 239 vagonov (lani —) v vrednosti 5,6 milijona din. Predvsem pa je v primeri z lanskim letom zaostajal izvoz koruze, ki je znašal v maju le 3364 vagonov (lani 9057) v vrednosti 34,6 milijona din (93,8). Občutno je nazadoval tudi izvoz pšenične moke od lanskih 6,2 na 0,4 milijona din in izvoz otrobov od 3,9 na 0,5 milijona din.

Izvoz žitla je sicer po količini nazadoval od 443 na 214 vagonov, po vrednosti pa le od 7,6 na 6,4 milijona din. Povečal se je izvoz vina na 105 vagonov (lani 26) v vrednosti 3,2 milijona din (0,9) in izvoz zdravilnih zelišč na 2,1 milijona din (0,9). Hmelja smo v maju izvozili le malenkostno količino v vrednosti 28.000 din (lani 1,1 milj. din) in tudi tobaka skoro nismo izvažali, saj je znašal izvoz komaj 34.000 din (lani 37,8 milijona din). Povečal pa se je izvoz konoplje na 16,9 milijona din (12,2).

Boljši izvoz govede in svinj

Pri izvozu žive živine opažamo v splošnem zboljšanje. Govede živine smo izvozili v maju 3916 glav (lani 1982) v vrednosti 11,8 milijona din (3,1). Izvoz svinj se je dvignil na 35.509 glav (24.213) v vrednosti 59,4 milijona din (33,3), manjši pa je bil izvoz konj, ki je nazadoval od lanskih 4,8 na 3,6 milijona din in izvoz žive perutnine, ki se je skrčil od 2,6 na 2,0 milijona din. Svežega mesa smo v maju izvozili za 9,8

milijona din (lani za 5,0), mesnih izdelkov pa za 5,7 milijona din (2,6) in svinjske masti za 11,2 milijona din (1,8).

Primanjkljaj, ki znaša v primeri z lanskim majem samo pri koruzi in tobaku skoro 100 milijonov din, je torej do polovice krit s povečanim izvozom govede živine, svinj, mesa in masti za 51 milijonov. Izvoz jaje je ostal na skoro nespremenjeni lanski višini in je dosegel vrednost 23,6 milijona din. Povečal pa se je izvoz perja in puha od 4,1 na 7,1 milijona din in izvoz surovih kož od 3,1 na 9,2 milijona din.

Večji izvoz lesa

Ze prejšnja dva meseca smo zabeležili, da se je izvoz lesa pričel zopet dvigati. Tudi statistika za maj nam pove, da je bil izvoz lesa v tem mesecu večji nego lani. V maju smo izvozili 9099 vagonov gradbenega lesa (lani 7055) v vrednosti 73,8 milijona din (59,9). Drv smo izvozili 523 vagonov (207) v vrednosti 1,1 milijona din (0,5), lesnega oglja 280 vagonov (91) v vrednosti 1,8 milijona din (0,6) in lesnih izdelkov 43 vagonov (49) v vrednosti 2,7 milijona din (2,3). Temu povečanju izvoza gradbenega lesa, drv, oglja in lesnih izdelkov za 16,2 milijona din pa stoji nasproti zmanjšanje izvoza železnih pragov za 2,6 milijona din. od lanskih 4,5 na 1,9 milijona din. Tudi izvoz ekstraktov za strojenje je bil večji nego lani, saj je dosegel vrednost 6,0 milijona din nasproti 1,9 milijona din v lanskem maju.

Ostali izvoz

Tudi v maju je bil izvoz bakra prav znaten, saj je dosegel 408 vagonov (387) v vrednosti 65,8 milijona din (48,4). Tudi izvoz rud se je dvignil na 29,1 milijona din (27,4) in izvoz svinca na 7,1 milijona din (3,4). Mnogo boljše je bil v maju izvoz cimenta, ki se je povzpela na 1828 vagonov (1171) odnosno na 5,1 milijona din (2,9), in izvoz kalcijevega karbida in cianamida, ki je dosegel vrednost 10,1 milijona din (2,7).

Uvoz surovin se je skrčil zaradi deviznih težko

Statistika za maj je posebno zanimiva z ozirom na znane težkoče pri uvozu surovin zaradi pomanjkanja deviz. Občutno je v maju nazadoval uvoz surovega bombaža, ki je znašal komaj 71 vagonov (lani 139) v vrednosti 8,2 milijona din (lani 17,5). Uvoz bombaža je torej padel na polovico lanskega uvoza. Prav občutno se je zmanjšal tudi uvoz volne. In sicer od lanskih 66 na 44 vagonov, odnosno od 18,5 na 8,6 milijona din.

Naša tekstilna industrija si je skušala deloma pomagati iz stiske z večjim uvozom preje. To povečanje pa ne more nadomestiti izpadka pri uvozu bombaža in volne. Bombažne preje smo v maju uvozili 125 vagonov (lani 116) v vrednosti 29,7 milijona din (lani 28,2), uvoz volnene preje pa se je povečal na 19 vagonov (lani 12) v vrednosti 12,2 milijona din (8,1). Povečal se je tudi uvoz preje iz umetne svile, ker tu ni omejitev, saj upoštevamo vso umetno svilo iz kilirinskih držav. Svilene preje smo v maju uvozili 29 vagonov (lani 19) v vrednosti 9,7 milijona din (8,4). Zmanjšal se je v primeri z lanskim letom nadalje uvoz železa in polfabrikatov od 18,6 na 7,2 milijona din. Uvoz železne pločevine pa se je povečal od 6,6 na 8,7 milijona din in uvoz železniškega materiala od 5,1 na 16,3 milijona din.

Prav občutno nazadovanje opažamo tudi pri uvozu surovih kož, ki se je skrčil od lanskih 108 na 16 vagonov, odnosno od lanskih 14,8 na 2,9 milijona din. Uvoz premoga je znašal letos v maju le 3081 vagonov (lani 4166) v vrednosti 9,5 milijona din (15,3), uvoz loja pa se je skrčil od 2,5 na 1,6 milijona din in uvoz oljnih plodov in oljnih semenja od 3,1 na 1,3 milijona din.

Uvoz tkanin zaradi pomanjkanja deviz ni toliko trpel, saj smo v maju uvozili za 22 milijonov din bombažnih, svilnenih in volnenih tkanin nasproti 23 milijonov v lanskem maju. Skrčil pa se je uvoz strojev in aparatov od lanskih 57 na 41 milijonov din in uvoz prevoznih sredstev od 37 na 32 milijonov.

Gibanje zaposlenosti v Sloveniji

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja podatke o gibanju zaposlenosti v mesecu maju. V tem mesecu se je zaposlenost sezonsko znatno dvignila. Od aprila do maja se je povprečno število zavarovancev povečalo za 4985 (lani za 4269) na 103.760. V preteklem mesecu je bilo število zavarovancev za 3344 večje nego lani v maju. Prejetočali smo tudi za 2016 zavarovancev največjo zaposlenost v zadnjem letu pred krizo, t. j. 1. 1930, ko je znašalo povprečno število zavarovancev 101.744.

Povprečna dnevna zavarovana meza je znašala v maju 25,86 din in je bila za 1,15 din višja nego lani v maju ter 3,39 din višja nego v lani 1936. Navzile temu povečanju v zadnjih letih vidimo, da povprečna dnevna zavarovana meza še vedno zaostaja v primeri z zadnjimi leti pred gospodarsko krizo, saj je znašala v maju 1930 26,59 din. Skupna dnevna zavarovana meza pa je znašala v maju din 2.683.000, t. j. za 202.000 din več nego lani v istem mesecu.

Gibanje zaposlenosti v posameznih gospodarskih panogah

K že znanim podatkom o gibanju zaposlenosti v aprilu objavlja sedaj Okrožni urad še številke o gibanju zaposlenosti v posameznih gospodarskih panogah v tem mesecu.

Od marca do aprila se je število zavarovancev povečalo za 3063. To povečanje ima docela sezonski značaj, kajti samo na gradbene stroke odpade povečanje za 3494 zavarovancev, torej več kakor znaša celotno povečanje. Godno žagarska industrija zaznamuje še vedno nazadovanje in je v tem mesecu število zavarovancev v tej stroki nazadovalo za 288. Nazadovanje v manjšem obsegu opažamo tudi v usnjarski in čevljarški industriji, v živil-

ski industriji in v trgovini. Število zavarovancev v tekstilni industriji se je zmanjšalo za 142, kar je očitno v zvezi z redukcijami zaradi pomanjkanja surovin, medtem ko kaže oblačila industrija povečanje števila zavarovancev za 142.

Spremembe nasproti lanskemu aprilu

Primerjava s aprilom lanskega leta nam kaže naslednjo zanimivo sliko: Privatna gradbena delavnost je letos manjša nego je bila lani. Pri gradnjah nad zemljo je bilo v maju povprečno 5436 zavarovancev, t. j. za 643 manj nego v prejšnjem letu. Večja pa je bila zaposlenost pri gradnji železnice, cest in vodnih zgradbah, kjer je bilo 3889 zavarovancev, t. j. 1122 več nego v lanskem maju. V industriji gradbenega materiala pa je bilo 5386 zavarovancev, t. j. za 361 več.

Manjšo zaposlenost nego lani beleži gozdno žagarska industrija, kjer je bilo v maju 7246 zavarovanih delavcev, t. j. za 717 manj nego lani, medtem ko je bilo v industriji za predelovanje lesa zaposlenih 4517 delavcev, t. j. za 403 več. V čevljarški in usnjarski industriji je bilo vsega 5138 delavcev, t. j. za 280 manj nego v lanskem maju.

Tekstilna industrija kaže navzlic nazadovanju v maju še vedno večje število zavarovancev nego lani, namreč 17.209 (plus 910), oblačila industrija pa 5634 (plus 317), v kovinski industriji je bilo v maju 8040 zavarovancev (plus 303), v kemični industriji 2511 zavarovancev (plus 178) in v papirni industriji 2123 (plus 249).

Gospodarske vesti

— Stalna delegacija lesnega gospodarstva in strokovni odbor pri zavodu za pospeševanje zunanje trgovine, Zagrebški »Jugoslovenski Lloyd« objavlja na proš-

njo stalne delegacije lesnega gospodarstva kraljevine Jugoslavije, da ta stalna delegacija ni nikoli razpravljala o možnosti, da se odpove sodelovanju lesnega gospodarstva v strokovnem odboru za les pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine, niti ni napravila korakov pri članih tega strokovnega odbora, da bi iz njega izstopili. Potemtakem ne ustrezajo dejstvom tudi zaključki, ki bi se iz te predpostavke lahko izvajali.

— Rudosledstva brez oblastvenega dovoljenja. Rudarsko glavarstvo dobiva ponovno pritožbe od kmetičkega prebivalstva, da različne osebe opravljajo rudosledna dela, ne da bi se prej pogodile z lastnikom dotičnih zemljišč za odškodnino, kakor to določa § 98. in sl. občega rudarskega zakona. Pogosto se celo dogaja, da rudosledce obljubi lastniku zemljišča dobro odškodnino, ki je pa pozneje sploh ne plača in pusti zemljišče razkopano, razrito in poškodovano. Opozorja se prebivalstvo, da nikjer ni predpisano, da bi moral lastnik zemljišča svojo zemljo odstopiti rudosledcu za rabo, t. j. za iskanje rudnin v zemlji, dokler ne sprejme zahtevane oziroma pogojene odškodnine za zemljišče. Vsako rudosledenje v razdalji 38 m od stanovanjskih in gospodarskih poslopj je v smislu § 14. cit. zakona sploh prepovedano. V vsakem primeru se mora rudosledce izkazati z rudoslednim dovoljenjem, ki ga za vsak primer posebej izda rudarsko glavarstvo v Ljubljani.

— Dobre. Direkcija drž. rudnika v Vrtniku sprejema do 29. t. m. ponudbe za dobavo polnilnih elementov, do 13. julija za dobavo 2 elektromotorjev za istosmerni tok. Direkcija drž. železnice — gradbeni oddelček — v Ljubljani sprejema do 27. t. m. ponudbe za dobavo strešne lepenke, stojalnih vijakov, kotnega železa, rebrastr pločevine, železne žične vrvi, verig, zakovic, vijakov, krede, kleja, mavca-alabastra, čopičev za pleskanje, krtač itd. Štab za utrjevanje v Ljubljani sprejema do 27. t. m. ponudbe za dobavo filtrirne naprave, do 30. t. m. pa za dobavo pločevinastih 200-literskih sodov. Dravska delavnica v Ljubljani sprejema do 27. t. m. ponudbe za dobavo jesenovih, bukovih in smrekovih desk. Uprava zavoda »Čačak« v Čaku sprejema do 27. t. m. ponudbe za dobavo kotlov s pokrovom iz železne pločevine, ki ne zarjavi. Mornarska komanda v Šibeniku sprejema do 30. t. m. ponudbe za dobavo raznega materiala za barvanje, lakov, krede, mila, mavca, lima, olja.

Borze

23. junija

Na jugoslovenskih borzah notirajo nemški kilirinski čelki nespremenjeno 14.30. Češke kilirinske krone so se trgovale v Ljubljani po 151, v Zagrebu po 150,25 in v Beogradu po 150,50. Grški boni so se trgovali v Zagrebu in Beogradu po 31,25. Na svobodnem deviznem trgu je tečaj angleške funta ostal nespremenjen.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda pri stalni tendenci nudila po 468 (v Beogradu je bil promet po 466). Zaključki so bili zabeleženi v 4% severnih agrarnih obveznicah po 59,75, v 7% investicijskem posojilu po 100 (v Beogradu po 99,75) in v delnicah Trboveljske po 174.

DEVIZE

Ljubljana. Oficijelni tečaji: London 206,07 — 209,27, Pariz 116,36 — 118,66, New York 381,75 — 441,75, Curih 995 — 1005, Milan 231,85 — 234,95, Praga 149,25 — 150,75, Amsterdam 2336 — 2374, Berlin 1770,12 — 1787,88, Bruselj 748,50 — 760,50. Tečaji na svobodnem trgu: London 256,40 — 259,60, Pariz 144,83 — 147,13, New York 545,613 — 551,613, Curih 1237,32 — 1247,32, Amsterdam 2906,66 — 2944,66, Bruselj 931,33 — 943,33.

Prekmurski teden podaljšan Zaključen bo prihodnji četrtek zvečer

Murska Sobota, 23. junija.

Nihče ni pričakoval tako velikega odziva, kakor ga je deležen Prekmurski teden. Na tisoče in tisoče ljudi je v tem času prihitelo v Mursko Soboto, da vidijo največjo kulturno in gospodarsko manifestacijo na prekmurskih tleh. Zadovoljni so se vračali v oddaljene domove in s svojim pripovedovanjem o uspehu razstave privabili nove obiskovalce. Spričo tega so se ugodno razvijali tudi kupčijski posli. Obisk bi bil še mnogo večji, če ne bi bilo vreme ta-

ko nagajivo, da je marsikoga zadržalo doma.

Zato je bila razumljiva želja, da bi se Prekmurski teden podaljšal za nekaj dni. Uprava se ni ustrašila ne truda in ne stroškov in je ugodila splošni želji tako, da bo Prekmurski teden podaljšan do četrtega 29. t. m. Zaključek Prekmurskega tedna torej ne bo v nedeljo, ampak šele v četrtek zvečer 29. t. m. Priprani smo, da bodo to odločitev pozdravili vsi, ki doslej še niso mogli posetiti Prekmurskega tedna.

Most se je podrl pod tovornim avtom Šoferja so komaj rešili iz prevrnjenega vozila

Železniki, 23. junija.

V četrtek zjutraj sta naložila šofer Vrhunc Mihael in njegov spremljevalec Dolenc Janez na lesnem skladišču g. Thalerja Marjana v Železnikih gradbeni les na tovorni avtomobil, last g. Košmelja Jožka, gostilničarja in posestnika v Železnikih. Ker sta žaga in skladišče na desnem bregu reke Sore, sta avto zapeljala prav do skladišča. Malo pred osmo uro je šofer Vrhunc hotel zapeljati avto čez most na cesto, kjer bi bili še dovolj, ker avto še ni bil čisto naložen.

Nesreča pa je hotela, da se je most, ki je bil zgrajen pred dobrimi dvanajstimi leti, pod težo vozila podr. Avto je z lesom in šoferjem v kabini zgrmel v strugo reke Sore kake štiri do pet metrov globoko.

Res, sreča v nesreči za šoferja je, da je ostal živ, kajti avto se je prevrnil v strugo tako, da so bila kolesa nad vodo, a ostali del v vodi. Sreča za šoferja je bila v tem, ker je bila pomoč takojšnja. Naglo so razbili vrata kabine in šoferja spravili na suho. Če bi se bila nesreča zgodila pred nekaj dnevi, ko je bila voda še visoka, bi šoferja najbrž sploh ne bilo mogoče rešiti. Materialna škoda je precejšnja. Šoferju Vrhuncu je usoda sploh nenaklonjena. V nekaj mesecih se mu je pripetila že peta nesreča. Pred tedni je povozil do smrti nekaj petletno dekletce, sedaj pa je komaj ušel smrti sam. Lastnik lesa g. Thaler Marjan je takrat šoferja opozarjal na nesrečo, da je most slab, a šofer se ni dal oplašiti.

R A D I O

Sobota, 24. junija

Ljubljana 12: Vesela godba krajša čas (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Plošče. — 14: Napovedi. — 17: Nadaljevanje otroške povesti in mladinska zvočna igra »V kresni noči« (Ribičič). — 17:50: Pregled sporeda. — 18: Za delopust igra radijski orkester. — 18:40: Pogovori s posluš

Japonske žične ovire

Japonsko vojaštvo brani Kitajcem dostop v mednarodno koncesijo v Tienčinu

Kadar se krčijo porodi...

Francija v nevarnosti, da izgubi dvanajst milijonov prebivalcev

Odkar proti Franciji zaradi zadnjih mednarodnih dogodkov novo prelivanje krvi, piše »Zürcher Zeitung«, so francoski demografi zopet postali predmet zasluzne pozornosti. Francoski tisk se je zavzel za njihove pobude in pod tem pritiskom je demografska stvar storila velik korak naprej.

Število porodov pada v Franciji neprestano že skozi pol stoletja. L. 1876. je znašal otroški prirastek v Franciji en milijon 22 tisoč otrok. Lansko leto je statistika zabeležila samo 612.000 rojstev.

Posledice padanja števila francoskega prebivalstva so se dale v prvi dobi po svetovni vojni prikratk v podlagi številne emigracije, ki se je iz vseh krajev sveta zatekla v Francijo in našla ondaj novo domovino. Poleg tega se je zmanjšala umrljivost Francozov zaradi napredka medicine. Toda od l. 1935. ni moč priložiti dejstev. Število francoskega naroda pada. L. 1938. se je skrčilo za 34.700 duš.

Demografi računajo, da znaša primanjkljaj na prebivalstvu v Franciji 15 odstotkov na leto. Če se ne bodo porodi povečali v kratkem času, bo število v kratkem še višja. Francija bo v naslednjih petdesetih letih, če se število porodov takoj ne dvigne, izgubila dvanajst milijonov prebivalcev, t. j. nad četrtino današnjega prebivalstva, ki znaša 42 milijonov. Njeni sosedi pa se bodo v tem času zopet pomnožili. V prvi vrsti velja to za Italijo.

Švicarski list opozarja, da gre skrženo število porodov gotovo v veliki meri na račun izgub v svetovni vojni. Francija je takrat izgubila nad poldrug milijon mladih življenj. Izgubo približno dveh milijonov prebivalcev so Francozi zaenkrat popravili z naturalizacijo številnih emigrantov, ki so se zatekli na francoska tla in našli tam novo domovino. Toda vedno

ne bo tako. Razmere so se spremenile, tok tujcev v Francijo postaja čedalje redkejši. V Italiji se nasprotno porodi množijo, velika nevarnost pa lahko nastane tudi na evropskem vzhodu, kjer Slovani številčno silno naraščajo.

Kako se je potopila „Phenix“

Pariški listi pišejo o poročilu, ki ga je podal poveljnik nekega vodnega letala o potopitvi podmornice »Phenix«. Letalo se je udeležilo brodnih vežb, med katerimi je podmornica izginila. Po omenjenem poročilu se je v trenutku, ko se je podmornica potopila, pokazal na morskem površini močan vrtnec. Torpedo, ki ga je hotela podmornica izstreliti, ni zapustil ladje.

Iz tega sklepajo strokovnjaki, da je ostala pri potapljanju podmornice kakšna odprtina odprta ali pa da je prišlo do kakšne eksplozije. Lego nesrečne ladje so sedaj natančno ugotovili. Dosedanji poskusi, da bi jo dvignili, so ostali brez uspeha, ker so se verige potrgale. Podmornico hočejo sedaj zvleči na plitkejši kraj, kjer bi bila potapljačem dosegljiva.

„Kralj peska“

Pustolovsko življenje pisatelja pustolovskih romanov

Letošnja nagrado za najboljši pustolovski roman je prejel Pierre Apesteeguy za knjigo »Kralj peska«, ki se dogaja na temelju njegovih lastnih doživljanj v puščavah Sirije in Male Azije. Apesteeguy sploh se ni ničesar napisal, česar bi ne bil sam doživel in moč njegove nadarjenosti je baš v stvarnem opisovanju lastnih doživljanj.

Po rodu je Bask in ker so njegovi starši obubožali, ko je bil še mladenič, se je lotil tihotapskega posla, ki je ob divji prenejski meji združen z mnogo romantike. Uganjal pa je tudi mnogo sporta in nekega dne je postal avtomobilski dirkač. V tem področju pa ni uspel in nekega dne je ostal v Parizu brez beliča v žepu.

Daljši časa je živel kot dninar, potem kot nosač na trgu. Ob tem času se je seznanil s človekom, ki ga je pogljal popolnoma v življenje pustolovščin. Nekakšen impresarij mu je predlagal predavateljsko turnejo po Združenih državah. Apesteeguy je njegov predlog sprejel, toda potovanje se je končalo kmalu s tem, da ga je impresarij nekega dne pustil na cedilu.

Z veliko težavo in kot potnik zastojkar se je Apesteeguy prebil do New Yorka, kjer je delal v ladjedelnicah, potem se je dal najeti za neko francosko ladjo in se je vrnil v domovino, kjer je postal spet nosač na pariškem trgu. Toda dotlej je bil že toliko reči viden in doživel, da se je lotil pisanja. Že s svojo drugo knjigo »Baskiška srca« je imel izreden uspeh. Postal je častnik in reporter in kot takšen je prišel v Sirijo, kjer je nastala tudi knjiga, ki so mu jo sedaj nagradili.

Bata v Kanadi

Kanadska vlada je sprejela prošnjo tvrdke Bata za naselitev 250 čeških strokovnjakov za izdelovanje čevljev. Bata je že kupil zemljišče in zdaj delajo načrte za novo tvornico na ameriških tleh.

Nova „Mauretanijska“

V Angliji se približujejo svojem koncu gradbena dela »Mauretanijske«, največje ladje, ki je bila kdaj izdelana v angleških ladjedelnicah »Queen Elisabeth« in »Queen Mary« sta namreč bili napravljeni na Škotskem. Nova »Mauretanijska« bo imela dva dimnika, zelo prostrano palubo za potnike III. razreda in druge ugodnosti. Ladja, ki ni zgrajena za rekordne brzine, bo vozila na progi Southampton—Havre—New York.

Poročilo preiskovalne komisije o „Squalusu“

V ameriškem Portsmouthu je začela te dni mornariška komisija raziskovati vzroke potopa podmornice »Squalusa«, ki je doslej še niso dvignili. Izpoved prve priče, komanderja Mc Geeja, navaja možnost, da je kakšen ventil za dovajanje zraka imel napako in so skozenj vdrle v ladjo vodne mase. Mc Gee je izjavil, da je kontrolna žarnica ob kontrolni deski kazala »zaprtost«, medtem ko je bil ventil odprt.

»Hudičev cvet« pod ključem

V Carigradu so prijeli te dni mlado Turkinko, ki so jo v krogih trgovcev in tihotapcev imenovali »Hudičev svet«. Bila je voditeljica doslej največje tolpe tihotapcev, kar so jih zgrabili v Turčiji.

S »Hudičevim cvetom«, ki se imenuje z meščanskim imenom Gul, so prijeli osem njenih tovarišev. Tolpa je imela svoj lastni, dobro opremljeni laboratorij, kjer je pod vodstvom izkušenih kemikov izdelovala opij, hašiš, morfin in heroin. Od tu so šle velike količine mamil ne samo v balkanske dežele, temveč po morsk poti tudi na Daljni vzhod in v Zedinjene države. Zaloge so hranili deloma v poslopjih, ki jih je hotela mestna uprava podreti in so bila zato prazna. »Hudičev cvet« je šla v past, ko jo je mlad detektiv, ki jo je imel na sumu, poprosil za sestanek in se mu je odzvala.

Pomanjkanje profesorjev na Slovaškem

Iz slovaških listov povzamemo, da bo v prihodnjem šolskem letu na slovaških šolah še vedno ostalo v službi 127 profesorjev češke narodnosti, in sicer zategadelj, ker Slovaki še ne razpolagajo z zadostnim številom lastnih profesorjev za srednješolski pouk. V teku poletja bo v Bratislavi več počitniških tečajev za izpopolnitev strokovnih učiteljev slovaške narodnosti, ki bodo potem kot profesorji poslani za učne moči na srednje šole.

Častni doktorat dr. Beneša

Bivšemu prezidentu ČSR dr. Benešu je podelilo ameriško vseučilišče Trinity College častni doktorat.

Admiral Percy Noble

poveljnik angleškega brodnjaka v Kitajskem morju

Pomenek z mogočnikom

Stalin se razgovarja s predsednikom Zveze ruskih komisarjev, Molotovom

Čuden zakonski trikot

Če ima poročena žena pri sebi sestrično...

Že od leta 1935 je živila v hiši ge Newbouldove v Londonu njena 18letna sestrična Hilda. To dekle je postalo zakonu usodno, kajti po zatrdilih ge Newbouldove se g. Newbould ni mogel ustavljati dekletovim čarom. Zgodil se je zakonolom in ga Newbouldova ga je jasno videla na svoje oči.

Ko sta bila nje mož in Hilda zdoma, je izvrtila v pod sobe nad stanovanjsko moža in usodno Hilda sama. Odšla je v sobo nekoliko lukenj. Zvečer je ostavila opazovalno sobo in tam je gledala, ležeč na trebuhu, kaj se dogaja spodaj. Stvar je prišla pred sodnika. G. Newbould je ogorčeno zavračal trditve svoje žene in tudi lepa Hilda ni hotela priznati nič takega. Tedaj je Newbouldova potegnila iz ročne torbice svoj adut, dva listka s sledečim potrdilom: »Potrjujem, da so se zgodile med g. Newbouldom in mano dne tega in tega intimnosti. Hilda Fulllove.«

G. Newbould se pa ni vdal. Z isto ogorčenostjo je trdil, da sta ti domnevni potrdili prostaški potvorbi in potem je še sam stopil na dan s strašnimi obtožbami. Po njegovem zatrjevanju je bila ga Newbouldova tista, ki se je pregrešila na vse načine, s katerimi se more poročena žena sploh pregrešiti. A tudi njegovi dokazi niso bili bogve kako prepričljivi. Končno je lepa Hilda s solzami v očeh priznala, da je bila

ge Newbouldovi napisala tista dva listka zato, ker ji je bila ta obljubila nekaj oblike in denarja.

Sodnik je poskušal sedaj doseči ločitev zakona po obojestranski krivdi. To pa ge Newbouldovi ni bilo všeč in se je energično uprla. Nazadnje je g. Newbould povedal, da prevzame tako krivdo kakor sodne stroške nase in potem je sodnik lahko izrekel ločitev. Tako je, če imajo neke paragrafe za ločitev zakonov, kakor jih imajo na Angleškem.

Čehi poslušajo radio

V zadnjem času silno narašča število naročnikov radia na Češkem in Moravskem. Letos so našli v protektoratu nad 721 tisoč naročnikov radia. Med njimi jih odpade skoro četrtina na Pražane. Čehi pravijo, da predstavlja radio v današnji dobi edino dobro in ceneno zabavo.

Dve konzularni aferi zaradi vohunstva

Angleška vlada je pred dnevi zahtevala odpoklic nemškega generalnega konzula Reinhardta v Liverpoolu zaradi dokazane udeležbe pri vohunskih poslih v prid Nemčije. Zdalj zahteva iz enakih vzrokov nemška vlada odpoklic angleškega generalnega konzula na Dunaju Donalda Sinclaira Gaynora, ki je bil poprej generalni konzul Anglije v Monakovem.

Nov sport za ženske

Na angleški peščini je letos zelo priljubljena zabava »hockey-ball«, ki nudi ženskam priliko za razgibanje

Narava je največji umetnik

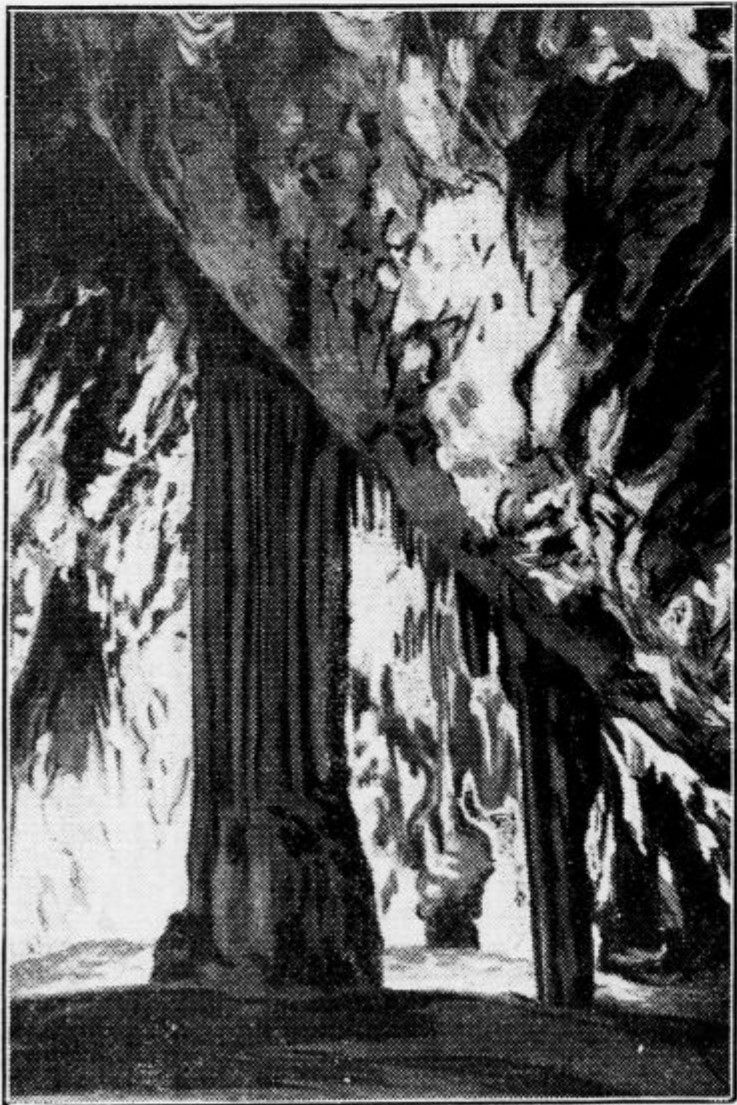
Čudovita notranjost Postojnske jame

Primerov, ko je človek skušal posnemati naravo, je brez števila, uspešnih in jalovih. Toda kako malo je primerov, ki kažejo, da tudi narava posnema stvaritve človeškega duha!

Eden takšnih primerov je Postojnska jama s svojo prekrasno in bogato notranjostjo, ki so jo občudovali in jo še občudujejo obiskovalci iz vseh koncev sveta. Najbolj se pa začudi tisti obiskovalec čudovite jame kraškega podzemlja, ki prihaja iz Milana ali je vsaj kdaj videl to mesto in njegovo stolnico, ki je pač edinstvena umetnina na svetu. Podoba milanske stolnice namreč — pomanjšano, seveda — najdemo v Postojnski jami, kjer so jo odkrili šele v minulem stoletju.

Če stopaš v Postojnski jami po serpentinasti poti k podzemski Kalvariji, se ti na nekem ovinku ustavi korak sam od sebe in oči ti prevzame slika nanizanih stolpov in stolpičev, ki se dvigajo od stropa. Kjer izginejo v neakšnih oblikah... Osrednji »stolp« te skupine je najmočnejši in moli iznad gotoske umetnine, ki jo je ustvarila narava sama. To je sloviti milanski dom, katerega vtis mogočno povečuje razsvetljava žarometov. Človeku se ob takšni priliki zdi, da stoji na terasi kavarnarje galerije Vittoria Emanuela in gleda na milansko stolnico. Toda to, kar dela to stvar v Postojnski jami še lepšo, je kipec, ki mu pravijo Madona ter ima neverjetno sličnost s kipom Marije v milanski cerkvi.

Poleg te kapniške skupine, ki razvema človeško domišljijo, ima Postojnska jama še mnogo drugih zanimivih privlačnosti. Zelo sta znana stalagmita, predstavljajoča sv. Miklavža in sv. Antona. Slednji stoji pred končno postajo podzemske železnice. Poleg tega najdeš v Postojnski jami obilico drugih kapnikov, okrasov, arabesk, stebre, spominjajoče na jonski, dorsk in korintski slog ter celo tri stebre, pokrite z rdečo skorjo. Ta skorja je nastala s pomočjo raznih kemičnih procesov. Med obiskovalci slovi že tudi prižnica, kropilnik in pregrinjalo ter zvon.

Kristalnih omar, stolov in sličnih kapnikov je brez števila. Seveda so kropilniki vedno polni — za kar skrbi zopet narava sama.

Poleg tega vsebuje Postojnska jama mnogo oltarjev in kapel ter celo jamo z grobom, kjer pa seveda ne počivajo človeške, ampak živalske kosti. Sirom sveta so znane orgle z nastavkom za note. Po piščalih orgel lahko rahlo udariš s palčico. Izvabil boš iz njih čiste kovinske zvoke...

Za milanski dom so se stavbeniki trudili več stoletij. Postojnsko jamo pa je ustvarila narava sama v tisočih in tisočih let. Kajti stalagmiti in stalaktiti, od tal dvigajoči se in od stropa viseči kapniki nastajajo počasi brez človeške pomoči in se izoblikujejo sami od sebe. (—)

Maršal Mannerheim

poveljnik finske vojske, o katerem so se v zadnjih dnevih raznesle vesti, da je odstopil zaradi napovedanega obiska šefa nemškega generalnega štaba v Helsinkih

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

A NEKDOTA

Bernard Shaw je bil v nekem kalifornijskem kopališču. Vzel je kabino, se sčel in izročil kopališkemu mojstru ključ, kakor je predpisano. Mojster mu je dal majhno kovinsko ploščico z neko številko, ki naj bi si jo Shaw obesil okrog vratu. »Čemu to?« je vprašal Shaw malo nepoprtežljivo. »Nu, veste,« je menil kopališki mojster, »to se je izkazalo za zelo praktično. Utopijence potem lažje identificiramo.«

VSAK DAN ENA

»Da ljubica, tako je... tako je... tako je...« (Everybody's weekly)

Kulturni pregled

Gledališko pismo iz Pariza

Pariz, v začetku junija

Pariz kot duhovno središče Francije ima pester v bogato gledališko življenje kakor malo katero med vsemestni sveta. Vse duhovno življenje Francije je osredotočeno že od srednjega veka sem v prestolnici ob Seini, kar velja posebno še za gledališko življenje, ki ima večstoletno sijajno tradicijo in ki je močno vplivalo na razvoj gledališke umetnosti širom Evrope. V Parizu deluje vedno okrog petdeset gledališč: dve državni operi, dve državni dramski gledališči, drž. ljudsko gledališče, veliko zasebnih dramskih gledališč, pariški genre; avantgardistično gledališče ter nekaj operetnih gledališč in revij, ne računajoč sem čiste music-halls. V nekaterih gledališčih, ki se dajejo v najem, gostujejo razne skupine, včasih se kakšno novo gledališče odpre in drugo zopet zapre, toda v glavnem se držijo v zadnjem času tudi vsa zasebna gledališča, izmed katerih so nekatera znana tudi že v inozemstvu, dočim uživajo vsa državna gledališča po vrsti svetovni sloves, zlasti velika pariška opera. Poleg opernih standardnih in dramskih klasičnih del v državnih gledališčih, ki se vpriparjajo zaradi umetniški same, skušajo zasebna dramska gledališča, z večjim ali manjšim uspehom, uveljavljati novejša dela sodobnih piscev.

Skoraj neverjetno je, koliko ima Pariz gledališkega občinstva, seveda s tuji, ki jih je vedno na tisoče. Kamorkoli pridete zvečer, v vseh petdesetih gledališčih je vedno vse nabito polno. Če hočete dobiti boljše vstopnice, jo morate vzeti že na dnevni blagajni, v veliki operi kar za več dni vnaprej. Ni lahko zadeti vkus do skrajnosti rafinirane velemestne publike, toda če ga je srečni ravnatelj gledališča zadel, potem vprizarja uspešno »pišče« mešice in zasluži milijone. Na blagajni dobite samo vstopnico, potem vam šele gospod v smokingu napiše številko sedeža in je od nje odvisno, kje boste sedeli, končno vam »ouvreuse« pokaže mesto, ki ga sami nikakor ne morete najti. V veliki operi in ob četrkih tudi v Opéri comique je predpisano za vse sedeže razen četrte etage »tenue de soirée«, vendar kar se tiče dodatka »de rigueur« v zadnjem času ni več tako hudo. Igra se prične ponavadi med osmo in deveto zvečer in traja do polnoči. Točni seznam vseh teh številnih gledaliških predstav najdete v vseh pariških dnevniki, če boljše v »La semaine à Paris«, ki kratko in bistveno označi vsako delo in objavlja tudi kritike.

Francoska dramska umetnost

Če ne štejemo francoske klasike v širšem smislu besede, ki zavzema častno in trajno mesto v svetovnem dramskem slovstvu, lahko trdimo, da pariškemu gledališču splošno primanjkuje novih dobrih del. Ako kakšno delo le prodre, potem je to žal le sezonski uspeh. Najboljši dokaz za našo trditve so vpriporitve starejših del in veliko število dramatičnij. Veliko mlajših dramskih pisateljev dela za film, kar je veliko prijetnejše in manj odgovorno, ker pri filmu je za uspeh odgovorna tehnična izvedba. Pisati filmske sčize je tudi veliko dobičkanosnejše. Nekaj bo kriva tudi sodobna publika, ki išče samo zabave in nikakor neče se v gledališču resnih problemov. Zato se je cela vrsta resnih francoskih dramskih avtorjev, ki hočejo živeti predvsem za Muzo, zapustila dramo in se posvetila romanu, ker smatra, da je epska oblika prikladnejša za razmišljanje težkih sodobnih problemov (Bernstein, Bira-beau, Giraudoux, Cocteau, Jean Sarmant).

Toda če dela niso vedno prvovrstna, so pa igralci vedno in povsod res prvovrstni. Pravi je užitek opazovati, kako francoski igralci naravno in živo podajajo svoje vloge in zlasti kako sijajno govore, ne glede na slovnostno raven dela. Nasprotno pa režije niso vedno na potrebni višini. V državnih gledališčih se igra še na stari klasični način, dočim zasebna gledališča, posebno avantgardistična, iščejo novih, modernih načinov izražanja. Sijajni v moderni francoski drami stremijo za tem, da zadoščajo pretkanemu vkusu velemestne publike in velikega naroda s starimi umetniškimi tradicijami, sladokuscem, ki reagirajo samo na fineše in žive svoje zgoščeno življenje brez romantike in sentimentalnosti. Jasno je, da v tej sredi nastajajo podobe, ki so nam Slovanom, v našem prirodno zdravem življenju, skoraj nerazumljivi. Zato so tudi za nas francoska dramska dela nekam tuja. Obravnavajo probleme velikega mesta in velikega sveta, tuje naši majhni in skromni sredini in našemu za te pojme še preprostemu načinu življenja. Državna dramska gledališča dobijo bogato podporo, zlasti Comédie-Française, ki dobiva težke milijone, da se lahko drži na izredni umetniški višini, prvega dramskega gledališča Francije. Zasebna gledališča in posebno avantgardistična pa delajo brez popor.

Da se postavi v Parizu na oder dramsko delo, je treba okroglo malenkost 200 tisoč frankov, nam je izjavil ravnatelj nekega zasebnega gledališča. Dostikrat dajejo kar deset predstav za reklamo, gledališko publiko je treba na vse mogoče načine opozarjati, kar je zelo drago. Vendar brez kvalitete ni uspeha, ni publike, ki bi jo zanimali naivni konflikt. Toda, če je reklama napravila svoje, potem se lahko računa tudi na sto predstav in še več. V teh številnih delih, ki se vpriparjajo, ni morda nič monumentalnega, toda povsod dominira duhovitost dialoga, lesprit français. Dočim je pri slovečih zasebnih gledališčih vse hudo trgovsko, delajo avantgardisti iz čiste ljubezni do umetnosti.

Comédie-Française in Odéon

Na čelu francoskih dramskih gledališč stoji ugledna in priznana Comédie-Française, akademija francoskih igralcev, stari Molièrov teater z večstoletno tradicijo. Tukaj se goji umetnost izključno zaradi umetnosti. Na tradicionalnem programu so v glavnem: klasične drame (Molière, Racine, Corneille), dramske pesnitve romantike (Victor Hugo, Musset), toda tudi nova in najnovejša dela klasičnega stila (Mirbeau, Donnay, De Flers, Péro-Riche in drugi) z izvestnimi izjemami. Zlasti je vodilno gledališče doseglo zopet svoj stari sijaj, odkar je prevzel ravnateljstvo izredno sposobni Edouard Bourdet. Poleg cele vrste lastnih sijajnih režiserjev se poslužuje včasih tudi zunanjih, tako Charles Dullina in Gaston Batty-a, ki sama

vodita svoji priznani gledališči. Poleg rednega klasičnega sporeda je bil letošnji sezonski dogodek Rostandova komedija v verzih, tudi pri nas znani »Cyrano de Bergerac«, ki je v Duxovi inscenaciji postal skorajda eteričen in ki je dosegel nepričakovan uspeh. Tudi Beaumarchaisova komedija »Le mariage de Figaro« v novi, izredno učinkoviti inscenaciji Dullina je lepo uspela. V zadnjem času so zlasti vpriporili med drugim: »Les trois Henry«, zgodovinsko dramo od André Langa, efektno dramo »Asmodée« od Mauriac ter komediji »Le maître de son cœur« od Raynala in »L'Indiscret« od Sée-a. Premiere so kakor v vseh pariških gledališčih zelo redke ter so vedno velik umetniški in družabni dogodek. Tudi zadnja premiera drame Raynala »A souffert sous Ponce Pilate« je dosegla lepo priznanje in obeta, da se bo dolgo držala na repertoarju.

Med drugim dramskim gledališčem, Odéonom, ki nekako odgovarja našim dramskim gledališčem in njegovim vzorom, kar se programa tiče, ni tako velike razlike kakor poprej, saj je gledališče pri Luxembourg samo depandans Komedije. Odéon igra ravno tako klasični repertoar, ki smo ga zgoraj omenili, poleg tega pa tudi sodobno dramo in lahko situacijsko komedijo. Od slednjih je največkrat šla preko odra Feydeau-jeva komedija »La Dame de chez Maxim« , ki je pri publiku dosegla izreden uspeh. Večje vrednosti je dramatičija »Dans les Orangers« po ro-

manu Blasca Ibañeja, ki je pod spretnim peresom Mme. Ferrare postala uspešna komedija. Publika se je dobro zabavala tudi pri komediji »Mlle Josette, ma femme« od Gaulta. Od resnejših del naj omenimo zopet dve dramatičiji: »Grillon du Foyer« po Dickensu. Tudi komedija »L'abbé Constantine« od Halévyja je dosegla svoj namen. Bissonova drama »Le Rosaire« in komedija »Le jeu de l'amour et du hasard« od Marivaux sta tudi zapustili v glavnem dober vtis. Naposled se je izkazala tudi dramatičija (zopet!) »Goha le Simple«, romana sodobnih pisateljev Adès in Jospovicija, ki je dosegel ponovni uspeh tudi na odru.

Gledališče širokih slojev

Ker so gledališke vstopnice v Parizu precej drage in skoraj nedostopne širokim slojem, je prišel bivši agilni ravnatelj Odéona Gémier na srečno misel ustanoviti posebno ljudsko gledališče za ljudstvo, ki bi imelo svoj lastni ansambl, toda nastopali bi ob skromnejši inscenaciji tudi ansambl obeh državnih opernih in obeh velikih dramskih gledališč. S to svojo odlično idejo je gledališko umetnost močno približal pariškemu ljudstvu. Prvi Théâtre National Populaire je deloval v stari palači Trocadéro. Sedaj je ljudsko gledališče, ki ima okroglo tri tisoč sedežev, v palači Chaillot na trgu Trocadéro. Poleg dramskega ansambla delujejo v ljudskem gledališču tudi Artistes lyriques associés, ki so zadnjič vpriporili Mozartovo komično opero »Ugrabljenje iz Seraja« s splošno priznanim uspehom. Tako je zasluža gledališča Chaillot, da je postala francoska gledališka umetnost, nekoč izključno dvorska in po revoluciji buržoazna, naposled res splošno narodna.

O. A.

Kip Franceta Kralja na Muzejskem trgu

V muzejskem parku v Ljubljani, v hladnem brezovnem gaju smo dobili nov spomenik. Preko noči je zrasel iz tal, kakor go-ba po obilnem dežju. Čeprav takih prilik ne izpustimo radi, da bi šle mimo nas brez parad, so ta spomenik odkrili tiho in skromno, zaprav na skrivaj. Niti besedice ni bilo zapisane, da neko pripravila olepšanje Ljubljane z javnim monumentom.

povojih in snop žita. Plastika je v oblikah tako nakazna, da človeka odbija. Ni, da bi resno razčlenjal njene umetniške pomankljivosti, ko se zdi skoro nemogoče, da je delo izpod rok poklicnega kiparja.

Delu pa ni iskati vzroka morda v kakem nagnjenju po iznakaženju človeških oblik. Pač pa je ta kip naravna posledica propagiranja poduhovljene umetnosti, kakor jo

»Simbol slovenske žene«

Kar čez noč je bil spomenik tu, stoji na javnem prostoru, ne zasluži pa, da ga nosi slovenska zemlja. Prostor zanj je dala občina, ki ne more biti brezbržna, kako so okrašeni javni prostori. Nikogar ne briga, kako si posameznik zadošča svojim duševnim potrebam, tudi ne bi imel ugovora, če si odrasli ljudje ogledujejo kot kuriozum take sorte monumenta art, pač pa hodijo tod mimo otroci in dekleta ljudske šole na Mladiki in dijakinje obeh gimnazij na liceju, ki se ob spomeniku zgrajajo in kvirajo estetski okus. Ko ne bi imeli nobenega drugega ugovora, bi moral že ta zadoščati, da spomenik pri priči odstranijo.

Kip naj bi predstavljal simbol slovenske žene: kmetico, ki objema z desnico govejo glavo, z levico pa drži otroka v

že mnogo let sem pridigajo nekateri kritiki in umetnostni zgodovinarji, pri katerih je našlo take sorte delo vsikdar povečevanje in odlično pohvalo.

Brez ozira na plastiko samo je spomenik tudi v arhitektonskem pogledu nemogoč. Podstavek iz podpečana bi bil primeren in uporaben za kako drugo plastiko, za to cementno skupino, ki jo bo k sreči v par letih uničil čas, pa ga je res škoda. Tudi tako nizke, da je zvrha videti grde lise od malte in vse lesene zagozde, s katerimi so skupino podprli.

Rad bi vedel, koliko časa nas bodo pod krinko umetnosti s takimi nestorji vlekli za nos. Kdaj bomo poklicali na zagovor zaščitnike in propagatorje take »poduhovljene« umetnosti. Skrajni čas je, da obracunamo s tako »umetnostjo«.

C. Š.

SPORT

39 držav je prijavljenih za XII. olimpiado v Helsinkih

Kakor objavlja organizacijski odbor za XII. olimpiado v Helsinkih, je bilo do konca maja t. l. za prihodnje olimpijske igre prijavljenih 39 držav, med njimi dve tretjini evropskih.

Dozdaj so prijavili udeležbo: Anglija, Danska, Norveška, Italija, Rumunija, Palestina, Švica, Belgija, Jugoslavija, Costarica, Švedska, Liechtenstein, Luksemburg, Portugalska, Grčija, Holandska, Češkoslovaška (ki bo lahko nastopila kot samostojna olimpijska država), Nemčija, Amerika, Madžarska, Argentina, Estonika, Avstralija, Brazilija, Haiti, Indija, Islandija, Latvija, Malita, Bolivija, Kanada, Kuba, Poljska, Bolgarija, Južna Afrika, Francija, Ceylon, Mehika in Finska.

V ostalem pa bodo Helsinkii že letos prizorišče številnih mednarodnih sportnih srečanj. Tako bodo imeli tamkaj več velikih lahkoatletskih nastopov ter kolesarskih in veslaških prireditev, pa tudi ne-

katera zanimiva nogometna srečanja. Med drugimi bo 20. julija v finski prestolnici igrala Italija, 4. avgusta Estonika, 3. septembra Norveška in slednjič 24. septembra še Poljska. V teku avgusta bodo tudi razne plavalne tekme, med njimi večvredne priredive v dvoboju med Poljsko in Finsko ter za nordijsko prvenstvo.

Finska lahkoatletika državna prvenstva bodo v dnevih od 26. do 28. avgusta v olimpijskem stadionu. Ta tekmovanja bodo glavna preizkušnja za olimpijski organizacijski aparat, predvsem za sodnike in funkcionarje. V olimpijskem tednu, ki bo tamkaj letos v času od 20. julija do 4. avgusta, torej prav v dnevih, v katerih bodo drugo leto olimpijske igre, bodo vsi udeleženci lahko najbolj natančno opazovali in proučevali vremenske razmere tistih dni, kar je za nastopajoče atlete ogromnega pomena.

uri: Nastop naraščaja s skoki s prožno desko in nato zabavni večer.

V nedeljo dne 25. t. m. ob 9. uri: nogometna tekma SK Kovinar jun. - SK Bratstvo jun. Ob 11. uri: izmenični tek okoli Jesenice za prehodni pokal SK Borec. Sodelujejo člani Bratstva, Kovinarja in Gorenjca.

Popoldne ob 14. uri: finale v table-tenis turnirju (Bratstvo, Kovinar, Gorenjec). Ob 15.30: Lahkoatletika tekma v naslednjih disciplinah: tek na 100 m, met diska, skok v daljino, skok ob palici in stafetni tek 4x100 m. (Sokol, Bratstvo, Kovinar, Gorenjec).

Ob 17. uri nogometna tekma SK Kovinar-SK Bratstvo. Krajevni olimpijski odbor apelira na vse jeseniško javnost, da se te priredive polnoštevilno udeleži.

INSERIRAJTE V »JUTRO«

V nekaj vrstah

Prvi nastop BSK v tekmah za s.e. pokal

To nedeljo bodo v tekmovanju za srednjeevropski pokal že prve tri povratne tekme iz I. kola, medtem ko bo naš udeleženec, beograjski BSK, zaradi znane prepovedi sportnih prireditev v češko-moravskem protektoratu imel jutri šele prvo preizkušnjo. Strokovnjaki so glede uspehov našega državnega prvaka v srečanju s prvim nasprotnikom praško Slavijo precej v dvomih. Če BSK jutri na svojih tleh ne bo izdatno zmagal nad Pražani, je komaj verjetno, da bi po drugi tekmi z njimi na domačih tleh ostal končni zmagovalac. Če pa bi Slavija že jutri zmagala v Beogradu, je precej sigurno, da bo naš predstavnik moral dati slovo temu tekmovanju že kar po prvem kolu.

V ostalem so že prve tekme v tej konkurenci prinesle prav zanimive in nepričakovane rezultate. Sparta je sredi Budimpešte zmagala nad madžarskim prvakom Ferencvarosem, Ambrosiana je s prav tesnim izidom uklonila drugega madžarskega predstavnika Ujpesta, rumunska Venus pa je tudi z enim samim golom razlike zabeležila zmago nad drugim italijanskim moštvom Bologno. Poznavalci menijo, da bodo jutrišnji rezultati taki, da bo Sparta ostala še dalje v konkurenci. Bologna krepko zmagala na domačih tleh nad Rumuni in jih vrgla iz tekmovanja, medtem ko da je tekma med Ujpestom in Ambrosiano v Budimpešti mnogo več nade Madžarom kakor Italijanom.

Druga tekma beograjske Jugoslavije v Hamburgu

Beograjska Jugoslavija, ki je zdaj na turneji po Nemčiji, je v sredo zvečer v nočni tekmi nastopila proti kombinirani enajstorici Hamburga. Jugoslavija je zasluzeno zmagala s 4:3 (2:1). Beograjsčani so vodili 20 minut pred koncem igre že s 4:2 in so sploh v vsej tekmi pokazali dober nogomet.

Domači spored v Zagrebu

Zagrebnim spričo znanih homatij z nogometnim savezom in zaradi neodrejenega razmerja do nehrvatskih klubov se zmerom ne morejo priti do pravega nogometnega sporeda. Tudi jutrišnja lepa nedelja bo minila brez večjega dogodka na zelenem polju. Za silo so spored zakrpal tako, da bosta na igrišču Gradjanskoga odigrala prijateljsko tekmo — kar Gradjanski in Concordia. To bo ena običajnih domačih tekem, ki najbrže ne bo prinesla mnogo veselja niti gledalcem, niti igralcem.

To so rekordi!

Nogometnim tekmam za prvenstvo Nemčije, ki so bile letos odigrane med prvaki posameznih okrožij, je skupno prisostvovalo 1.250.000 gledalcev, in to na vsega 55 tekmah. Te številke pomenijo, da je povprečno na vsako tekmo prišlo nad 22.000 gledalcev.

SK Ljubljana v Mariboru

Danes proti Rapidu — jutri proti I SSK Mariboru

Danes v soboto in jutri v nedeljo 25. t. m. gostuje v Mariboru ligasoko moštvo SK Ljubljane, ki bo danes nastopilo proti SK Rapidu, jutri pa proti I SSK Mariboru. Obe tekmi bosta na igrišču SK Rapida in sicer vsakokrat s pričetkom ob 18. SK Ljubljana bo nastopila v najmočnejši postavi, prav tako oba nasprotnika SK Rapid in I SSK Maribor. SK Ljubljana je prav sedaj v odlični formi, kar dokazujejo med drugim tudi rezultati, ki jih je preteklo nedeljo dosegla odlična ligaska enajstorica v Beljaku in v Celovcu.

Obe tekmi bosta ob vsakem vremenu.

Kdo ima boljši nogometni naraščaj?

Celje ali Maribor?

V nedeljo se bo pričelo prvo izločilno tekmovanje mladinskih moštev naših najboljših klubov. Na celjski Glaziji bo prva izločilna tekma med najmlajšimi predstavniki nogometa Celja in Maribora. Zmagovalec se bo v končni borbi srečal s predstavnikom Ljubljane. Že samo dejstvo, da so se samo trije najmočnejši predstavniki spustili v končno borbo za ponosni naslov prvaka LNP, daje slutiti, da so vsi temeljito pripravljeni in da bodo priča ogorčenim borbam, ki nam bodo nudila vsa tri moštva. Za nedeljsko srečanje na celjski Glaziji vlada veliko zanimanje. Saj se sreča mladina slovenskega prvaka s še letos neporaženo mladino SK Celja. Gotovo bodo Celjani naleteli na prvo zapreko, ki jo bo težko premostiti, vendar upamo in smo prepričani, da se bodo častno odrezali.

Tekma bo na Glaziji in se bo pričela šele ob 18., ko vročina že pojema.

Akadska table-teniška reprezentanca v Beogradu

V Beogradu bo jutri ves dan tableteniško prvenstvo naših univerz, na katerem bodo sodelovali akademiki iz Ljubljane, Zagreba in Beograda. Sodelovali bodo naši najboljši zastopniki te panoge, kakor Dolinar Z., Ratković, Heksner, Merksamer, Stein in drugi. V petek so ljubljanski reprezentanti odpotovali v Zagreb, kjer bodo odigrali medmestno tekmo, nato pa skupno z zagrebškimi odpotovali v Beograd. Ljubljansko akademsko tableteniško reprezentanco sestavljajo: Djinovski Vojo, Krečić Dušan in Scagnetti Drago.

Našim vrlim akademikom želimo na tem turnirju čim več uspehov!

Otroku komaj bolj koristite o počitnicah, kakor če mu nudite po napornem šolskem letu okrepčila in utrditve zdravja v plavalni šoli v kopališču SK Ilirije. Pod strokovnim vodstvom se nauči tamkaj deca plavati, gibati se na svežem zraku in uživa čisto vodo s plavanjem v bazenu. Počitnice v plavalni šoli nadomestijo drago bivanje izven doma. Plavalna šola že deluje, uredila pa je možnost pristopa tudi zamudnikom, ker želi čim več mladine pritegniti v plavalni tečaj. Za prijavo za dostuje kratko pismeno dovoljenje staršev. One, ki prijavljane ali vsakokratne vstopnine po 1 din ne zmorejo, šola oprosti plačevanja. Prijavite se še danes.

Ugotovitev glede nogometnega turnirja na olimpijskem dnevu v Mariboru. Okrožni odbor ljubljanskega nogometnega združenja v Mariboru nas je naprosil za objavo o naslednjem: Mariborski Rapid, ki je tudi sodeloval pri olimpijski proslavi s svojim nogometnim moštvom, ni bojkotiral tega turnirja — kakor je bilo čitati v poročilu poned. »Jutra« — s tem, da ni nastopil s kompletnim moštvom, temveč z nekaterimi rezervami. Dejstvo je namreč, da je bilo prvotno namenavano izvesti ta dan samo junijski turnir in so bili klubi šele dan pred nastopom na prošnjo olimpijskega odbora pripravljeni po možnosti sodelovati s prvimi moštvom. Krivda torej, da nekatera moštva niso bila kompletna, ne zadene posameznih klubov, temveč kvečkemu olimpijski odbor, ki se za nastop prvih moštev mariborskih klubov ni pobrigal prejš. tako da so klubi deloma že sklenili druge tekme ali pa niso mogli obvestiti svojih igralcev.

SOKOL

Spored zleđa zagrebške sokolske župe jutrišnje nedelje je prav obsežen. Ob 8. zjutraj bo pohod z vezbalšča na Wilsonovem trgu. Ob 10. bodo glavne skušnje nato kosilo na stadionu kralja Aleksandra, poleg Maksimira (dvojni zeleni kupon za zajtrk in kosilo velja 6 din). Ob 16. bo javni nastop in bodo vsi oddelki pokazali svoje vaje. Nastopijo tudi gojenci podoficirske šole kraljice Marije.

Naše gledališče

OPERA

Sobota, 24.: Zaprti. (Gostovanje v Trstu: Ero z onega sveta).

Nedelja, 25.: Zaprti.

Ponedeljek, 26.: Werther. Gostuje Josip Gostič. Red Sreda.

Torek, 27.: Traviata. Gostujeta Christi Solari in Zlata Gjungenac. Dobrodelna predstava v korist Mestnega prehod. nega otroškega doma. Izven.

Sreda, 28.: Boris Gudomov. Izven. Slav. nostna predstava v proslavo Vidovega dne.

Drevi bo v Trstu zaključna predstava opernega gostovanja. Peli bodo Gotovčev opero »Ero z onega sveta« s Francjem, Hejbalovo, Kogejev, Jankom in Lupšo v glavnih vlogah. Dirigiral bo ravnatelj Polić.

Abonentni reda Sreda bodo imeli za svoj abonma v ponedeljek 26. t. m. predstavo »Wertherja«, z Josipom Gostičem kot gostom.

Slavni italijanski tenoristi Christi Solari, ki je letošnji sezoni večkrat gostoval v naši operi, je predlagal ravnateljstvu opere, naj bi bila poslednja predstava »Traviata« dobrodelna ter je ponudil sodelovanje brez honorarja. Ravnateljstvo je njegovo ponudbo sprejelo in val občinstvo, da se te predstave mnogostevilno udeleži. Čisti dobiček je namenjen Mestnemu prehodnemu otroškemu domu. Pri tej predstavi bo pela »Traviata« gospa Zlata Gjungenac.

Iz Tržiča

č. Državna meščanska šola v Tržiču. V nedeljo 25. t. m. bo na tržiški meščanski šoli razstava risarskih izdelkov, ročnih del in kuharske umetnosti. Priključena bo tudi razstava izdelkov strokovne nadaljevalne šole. Celotna razstava bo namočena v sobah II. nadstropja meščanske šole in bo odprta od 7. zjutraj do 18. zvečer. Obiščite jo!

Nenadoma nas je zapustil naš zvesti uradnik, gospod

Vaupot Ivan

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 25. junija 1939 ob 16. uri. Blagopokojnika, marljivega sodelavca in tovariša bomo ohranili v trajnem spominu. Slovenj Gradec, dne 23. junija 1939.

Uprava in uradništvo
OKRAJNE HRANILNICE
Slovenj Gradec

